

Nakkilan kunta
kirjaamo@nakkila.fi
markus.ojakoski@nakkila.fi

Lausuntopyyntö 26.1.2026

Lausunto kaavan valmisteluaineistosta, Nakkilan kunta, Pakkalankallion taajamaosayleiskaavan muutos ja laajennus

Nakkilan kunta on pyytänyt Lupa- ja valvontavirastolta (LVV) kaavan valmisteluvaiheen lausuntoa Pakkalankallion taajamaosayleiskaavan muutoksesta ja laajennuksesta 22.2.2026 mennessä. Lupa- ja valvontavirasto on saanut lausunnon antamiseen lisäaikaa 27.2.2026 saakka.

Kyseessä on Pakkalankallion taajamaosayleiskaavan muutos ja laajennus, missä kaavoituksen tavoitteena on mahdollistaa aurinkovoimalan sijoittuminen Pakkalankallion suunnittelualueelle.

Kaavahankkeessa on pidetty aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu 8.10.2024.

1 Alueidenkäyttö

Hankkeen sijoittuessa pääosin metsämaalle, LVV tuo esiin, että alueidenkäyttölakia ollaan uudistamassa ja hallituksen esityksen luonnoksessa on suoraan rakentamista ohjaavaa aurinkovoimakaavaa koskien linjattu, että aurinkovoimahankkeita ei tule sijoittaa merkittävässä määrin tietyn tyyppisille metsämaille.

Suunnittelualueen kaavatilanne on esitetty kaavaselostuksessa asianmukaisesti.

1.1 Taajamaosayleiskaava

Voimassa olevassa Nakkilan taajamaosayleiskaavassa suunnittelualue sijoittuu maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU). Kaavamääräyksenä on: *"alueella on maa-ainesten ottaminen kielletty luonnonympäristön arvojen ja maisema-arvojen takia. Alueella on merkittäviä kallioalueita, maisemallista arvoa Leistikjärven kulttuurimaisemaa rajaavana selänteinä ja alue on virkistyskäytön kannalta merkittävä. Alueen virkistyskäyttöä tulee kehittää kokonaisuutena Ulvilan Massin ulkoilun alueen kanssa. Merkinnällä on osoitettu ulkoiluun käytetty metsäselänne Leistikjärven pohjoispuolella."* Lisäksi alueelle on osoitettu maakunnallisesti merkittävän kulttuurimaiseman rajausta ja suunnittelualueen koillisosa sijoittuu kaavassa arvokkaalle harjualueelle tai muulle geologiselle muodostumalle ja suunnittelualueen läpi kulkee itä/länsisuunnassa ulkoilureitti sekä tielinjaus.

On hyvä, että kaavamuutoksen tarve on tunnistettu ja kaavoitus käynnistetty. LVV:n näkemyksen mukaan alue on haastava sekä virkistyskäytön, että maiseman arvojen kannalta. Koska kaavalla on itsessään tarkoitus selvitysten ja vaikutusten arviointien sekä vuorovaikutusmenettelyn kautta varmistaa uuden maankäytön sovittaminen

ympäristöön lähialueen virkistyskäyttö, luonto- ja maisema-arvot huomioiden, pitää LVV välttämättömänä sitä, että yleiskaavan muutosta edistetään pidemmälle ennen lupamenettelyjä. Tässä lausunnossa tuodaan esiin seikkoja, joita tulee huomioida kaavaratkaisua kehittäessä.

Vaikutuksia nykyisessä taajamaosayleiskaavassa osoitettuun ge-alueeseen ei ole selvitetty. Pakkalankallio on tunnistettu paikallisesti merkittäväksi maisemallisesti ja geologisesti arvokkaaksi kallioalueeksi, missä kaavamääräyksen mukaan maa-ainesten otto ja muu pinnan muuttaminen, joka vaarantaa alueen luonnonarvojen ja/tai maisema-arvojen säilymisen, on alueella kielletty.

1.2 Maakuntakaava

Suunnittelualue sijoittuu pääosin maakuntakaavassa osoitetulle maakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle (Leistilänjärven kulttuurimaisema) sekä maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU) ja alueen pohjoispuolella alueeseen rajautuen on virkistysalue (V). Lisäksi Satakunnan maakuntakaava 2050 -luonnoksessa alueen pohjoispuolelle on osoitettu Satakunnan viherrakenneselvityksessä (2021) tunnistettu ekologinen yhteystarve. LVV:n näkemyksen mukaan kaavaratkaisu on ristiriidassa maakuntakaavassa osoitettujen aluevarausten ja merkintöjen kanssa. Esitetty käyttötarkoitus huomioiden tulee tarkemmin selvittää, toteuttaako hanke maakuntakaavassa esitettyjä tavoitteita. Kaavaratkaisu ei myöskään riittävällä tavalla ohjaa hankkeen tarkempaa suunnittelua ja toteutusta maisema- ja virkistysarvojen huomioon ottamisen osalta.

1.3 Virkistyskäyttö

LVV:n näkemyksen mukaan maisemaselvityksessä (Envineer, 2025) todettu arvio siitä, että hankkeella ei ole vaikutusta virkistys- tai luontokohteisiin, ei ole johdonmukainen sen kanssa, että hankkeen on todettu aiheuttavan hankealueen välittömässä läheisyydessä maiseman luonteen muuttumisen niin, että alueen käyttö ja kokemus alueesta muuttuu osittain ja hankealueen koko huomioiden ulkoilukäyttöön osoitettu alue pienenee. Suunnittelualueella on useita sen läpi kulkevia reittejä. Alueen ja lähiympäristön virkistyskäytön kannalta on tärkeää vielä selvittää etenkin hankealueen pohjoisosan maisemallisen suojavyöhykkeen tarve. Kyseinen suojavyöhyke tukisi myös lausunnon kohdassa 2.3 esitetyn ekologisen yhteystarpeen toteuttamista.

1.4 Maisema ja kulttuuriympäristö

Kohdassa vaikutukset maisemaan on todettu, että toiminnanaikaiset vaikutukset muodostuvat erityisesti suunnittelualueen välittömään ympäristöön ja että aurinkovoimahankkeen kokonaisvaikutus Leistilänjärven kulttuurimaisemaan arvioidaan kohtalaiseksi, koska kaava-alue sijaitsee maisema-alueen maisematilaa rajaavassa reunametsässä. Edelleen on tuotu esiin, että kaava-alueelle sijoittuva aurinkovoiman tuotantoalue jää pääosin metsän peittoon ja sen maisemavaikutus maisema-alueen keskeisiin maisema-arvoihin, Leistilänjärven peltoaukean maisemaan, jää pieneksi tai olemattomaksi. LVV ei yhdy vaikutusten arvioinnissa esitettyyn päätelmään

vaikutusten merkittävydestä sillä kaavaratkaisussa maisemavaikutusten lieventäminen perustuu pääosin alueen ulkopuolisen puuston pysyvyyteen.

Havainnekuvien (Liite 14) osalta kuvauspisteessä kolme aurinkoa seuraavat voimalat näkyvät kulttuurimaisemassa, mutta kiinteäasenteiset eivät näkyisi. Tämän osalta on vielä hyvä tarkentaa näkymää.

Vaikutusten arviointia koskevassa osiossa on tuotu esiin, että aurinkovoimahankkeessa aurinkopaneelikentät sijoitetaan arvokasta maisema-aluetta rajaavan reunametsän keskelle ja aurinkovoima-alueen reunoille jätetään tai tarvittaessa istutetaan uutta puustoa. LVV tuo esiin, että maisemaselvityksessä (Envineer, 2025) esitettyjä lieventämistoimia ei ole riittävästi kaavaratkaisussa esitetty, joten ratkaisua tulee tältä osin tarkentaa.

LVV ei näe maiseman osalta kaavamääräyksessä esitettyä riittävänä ja edellyttää esimerkiksi suojaviheraluemerkinnän käyttämistä niiltä osin, kuin on tarve suojata maisemallisia arvoja Leistikjärven maisema-alueen tai Massin alueen suuntaan. Suojaviheraluemerkinnän määräykseen on syytä sisällyttää maisematyölupavelvoite suojaviheralueen säilymisen varmistamiseksi. Kaavamääräyksessä tulee kiinnittää huomiota maisemallisen suojavyöhykkeen leveyteen ja vyöhykkeen puustoon sekä kasvillisuuteen, jotta suojavyöhykkeen merkitys maisemavaikutusten lieventämisessä varmistetaan.

2 Luonnonsuojelu

2.1 Kaavamerkinnot

Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan EN/au -aluevaraus ja luo-1 merkintä ovat osittain ristiriidassa toistensa kanssa. Tyypillisesti luo-alueiden taustalla on M- tai MY-merkintä.

2.2 Arvokas geologinen muodostuma

Koska alueen luontotyyppiselvityksessä ei olla tarkasteltu Pakkalankallion arvokkaan geologisen muodostelman kasvillisuutta eritoten sen ennalta tunnistetun arvokkaan harjuluonnon ilmenemisen kautta, jää kaavan vaikutusten suuruudesta epävarmuutta.

2.3 Ekologinen yhteystarve

Esitetty aurinkovoimahanke sijoittuu pääosin metsäiseen elinympäristöön ja Satakunnan viherrakenneselvityksessä sekä vireillä olevan Satakunnan maakuntakaava 2050-luonnoksessa osoitetulle ekologiselle yhteystarpeelle. Hankkeen vaikutuksia ekologiseen kytkeytyneisyyteen on käsitelty niukasti, mutta hankkeen on tunnistettu vaikuttavan alueen viherrakenteeseen. Hanke kaventaa yhtenäistä puustoista aluetta viheryhteystarpeen alueella ja siten heikentää ekologista kytkeytyneisyyttä. Aurinkovoimahankkeen sijoittaminen pääosin metsäiseen ympäristöön on lähtökohtaisesti luonnonsuojelun kannalta kielteistä.

2.4 Luontoselvitykset

Hankkeen luontoselvitykset ovat riittävydeltään tyydyttäviä ja niiden avulla voidaan tunnistaa alueen luontoarvot riittävästi maankäytön suunnittelemiseksi. Hankkeen luontoselvitysten perusteella tunnistetut luontoarvot on huomioitu pääosin tyydyttävästi hankesuunnitelmassa. Hankealueelta on tunnistettu hyvin niukasti huomionarvoisia luontoarvoja, joista kalliometsää edustavia luontotyyppejä on osoitettu jätettävän rakentamisen ulkopuolelle. Edustavammista kohteista yksi alue (Nakkilan Pakkalan aurinkovoimahankkeen Luontotyyppiselvitys, kuvio 4) jää pieneksi saavuttamattomaksi saarekkeeksi aurinkopaneelikentän keskelle ja poistuu siten alueen mahdollisista virkistyskäyttökohteista ja suurempien maanisäkkäiden elinympäristöstä.

2.5 Alueen virkistyskäyttö

Hanke vaikuttaa alueen virkistyskäyttömahdollisuuksiin myös rajautuessaan pohjoispuolella sijaitsevaan Massinmäen (YSA240240) yksityiseen luonnonsuojelualueeseen. Massinmäen luonnonsuojelualue on virkistysarvoiltaan korostunut erityisesti eteläosistaan. On tärkeää, että hankkeen toteutuksessa huomioidaan Massinmäen luonnonsuojelualueen virkistysarvojen säilyminen asianmukaisesti ja riittävästi. Erityisesti huomioiden Massinmäen (YSA240240) eteläosan rinteisyys, tulee aurinkovoimahanke todennäköisesti muuttamaan eteläosan poluilta tai laduilta näkyvää maisemaa merkittävästi.

2.6 Linnustoselvitys

Hankkeen linnustoselvityksissä on tunnistettu alueella esiintyvän useita pesiviä lintulajeja. Luonnonsuojelulain (9/2023) 70 §:n mukaan on kiellettyä rauhoitettujen eläinlajien yksilöiden tahallinen tappaminen tai häiritseminen erityisesti lisääntymisaikana sekä niiden pesien tuhoaminen tai siirtäminen. LSL 70 §:n 5 momentissa myös erityisesti mainitaan, että uusiutuvan energian tuotantolaitosten, johon aurinkovoimalaitokset luetaan, rakentamisessa ja käytössä tapahtuvaa rauhoitetun lajin yksilön tappamista tai häiritsemistä ei pidetä tahallisena vain, jos rakentamisen ja toiminnan aikana on lieventävin toimenpitein asianmukaisesti pyritty estämään rauhoitetun lajin yksilöiden kuolema ja niihin kohdistuvat häiriöt. Tämä korostaa näiden hankkeiden kohdalla sitä, että tunnistettuja riskejä aiheuttaa LSL 70 §:n määrittelemiä vaikutuksia on vältettävä aurinkovoimahankkeiden toteuttamisessa. Hankkeessa tehtävä puuston käsittely ja merkittävää muuta häiriötä tuottavat toimenpiteet on siten toteutettava lintujen pesimäkauden ulkopuolella tai varmistaa, ettei alueella pesi lintuja toimenpiteiden aikana. Selvityksen perusteella hankealueella pesivien lintujen kohdalla tämä ajanjakso sijoittuu 1.4–31.7 välille.

3 Vesistövaikutukset

3.1 Pintavedet, vesien- ja merenhoito

Vaikutukset pintavesiin ovat kuvattu kaavaselostuksessa riittävästi ja yleismääräyksissä vesienhallinnasta on määrätty riittävällä tavalla.

Hulevesiselvityksessä on kuvattu niukasti ne vesistöt, ja vesienhoidon luokitellut vesimuodostumat joihin vaikutukset kohdistuvat. Hulevesiselvityksessä on tunnistettu hankealueen sijoittuminen valuma-alueille ja valumavesien virtausreitit alueelta. Valumavesien määrää todetaan lisääntyvän merkittävästi hankealueelta maanmuutosten myötä. Etenkin hankealueen jyrkkärinteisuuden sanotaan tuovan lisähaasteita hulevesien hallintaan. Aurinkovoimaloiden sijoittaminen metsävaltaisille alueille ei lähtökohtaisesti ole suotavaa vesienhoidon näkökulmasta siitä syntyvien ravinne- ja kiintoainekuormitusten takia. Pintavesiin kohdistuvien haittojen vähentäminen on olennaista hankkeen toteutuksessa. Hanke ei saa heikentää vesien hyvän tilan tavoitteiden saavuttamista.

Hankkeelle laadittavassa vesienhallintasuunnitelmassa tulee täydentää vaadittavien maamuokkausten ja vettä läpäisemättömien pintojen seurauksena syntyviä muutoksia valuma-alueensa valumavesien määrään, virtaussuuntiin ja laatuun. Tämän perusteella tulisi esittää valumavesien viivytykseen liittyvät rakenteet sekä ojitus- ja tiestösuunnitelmat mm. puuston poistoon, kuljetukseen, ja huoltoon. Haittojen konkreettisia lieventämistoimenpiteitä, kuten ojastojen vesiensuojelurakenteita tai luontopohjaisia menetelmiä, tulee mitoittaa riittävästi tarpeellisiin kohteisiin. Mikäli sähkönsiirto vaatii maanmuutoksia, tulee niiden vesistövaikutukset arvioida ja hallintakeinot esittää samalla tavalla. On huomioitava, että vesiensuojeluratkaisut tulee toteuttaa ennen metsänhakkuita ja itse voimala-alueen rakentamista.

Hankealueella on hyvin pieni / pieni happamien sulfaattimaiden esiintymistodennäköisyys, mutta heti alavirran suunnan Leistikälänjärven alue on lähes kokonaisuudessaan suuren esiintymistodennäköisyyden aluetta. Hanke ei saisi lisätä valumavesiä Leistikälänjärven suuntaan HaSu-maiden takia. Hankealueelle on kannattavaa tehdä HaSu-tutkimuksia, kuten hulevesiselvityksessä todetaan.

3.2 Vesilain mukaisen luvan tarve

Vesienhallinta tulee suunnitella ennen rakentamisluvan myöntämistä. Lupa- ja valvontavirasto huomauttaa, että yleisessä kaavamääräyksessä ei tulisi käyttää termiä hulevedet. Aurinkovoimaloiden vesienhallintaa ei tulisi suunnitella hulevesisuunnittelun lähtökohdista, vaan tarvitaan laajempi vesienhallintasuunnitelma.

Ennen rakentamisluvan myöntämistä tulee tehdä Lupa- ja valvontavirastolle lausuntopyyntö vesilain mukaisesta luvantarpeesta. Liitteenä lausuntopyyntöön tulee olla vesienhallintasuunnitelma selkeällä karttapohjalla ja riittävillä selitteillä.

4 Ilmastovaikutukset

Kaavaselostuksessa on arvioitu ilmastovaikutuksia minkä lisäksi hankkeelle on tehty asianmukainen ilmastovaikutusten arviointi, joka on aineiston liitteenä (Liite 13). Arvioinnin keskeiset tulokset on esitetty osana vaikutusten arviointia. Arvioinnissa olisi myös todettava, kuinka ilmastomuutokseen on tarpeen mukaan sopeuduttu. Osana arviointia on käsiteltävä haitallisten vaikutusten lieventämistä esimerkiksi edellyttämällä alueen säilyttämistä kasvullisena ja aitaamisen kieltämistä.

Vaikka aurinkovoima tuottaa käytön aikana ilmastohyötyjä, aiheuttaa se myös haitallisia ilmastovaikutuksia rakentamisvaiheessa. Haitallisia ilmastovaikutuksia lisää hankkeen aiheuttama maankäytön muutos. On todettava, että aurinkovoiman sijoittaminen metsämaalle on ilmastovaikutuksiltaan haitallista.

Ilmastovaikutusten arvioinnissa (Liite 13) on tuotu esiin, että hanke korvaisi muuta intensiivisempää sähköntuotantoa. Etenkään marginaalipäästökerrointa ei voida käyttää tähän tarkoitukseen ja kyseinen virheellinen arvioi tulee poistaa.

Päästövähennysvaikutusten sijaan voidaan vain todeta hankkeen todelliset arvioinnin mukaiset päästöt. Hankkeen elinkaarin päästökerroin on 44,2–46,7 g CO₂-ekv/kWh, joka on erittäin suuri verrattuna kansallisen päästötietokannan skenaarioon sähkönkulutuksesta. On hyvä, että kaavaselostuksen vaikutusten arvioinnissa on tuotu esiin ja tunnistettu, että jos aurinkovoimahankkeen tuottaman sähkön oletetaan korvaavan Suomen keskimääräistä tulevaisuuden sähköntuotantoa, niin hanke ei kompensoi päästöjään elinkaarensa aikana, johtuen hankkeen aiheuttamista hiilivarasto ja -nielumenetyksistä.

Liikennejärjestelmän ja maanteiden osalta lausunnonantaja on Lounais-Suomen elinvoimakeskus.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Johanna Rinne ja ratkaissut ylitarkastaja Ulla Riipinen.

Tiedoksi

Satakuntaliitto, Satakunnan alueellinen vastuumuseo, Lounais-Suomen elinvoimakeskus

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihe: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/33061/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/33061/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Rinne Johanna 27.02.2026 09:24

Ratkaisija Riipinen Ulla 27.02.2026 09:41

Nakkilan kunnanhallitus
kirjaamo@nakkila.fi

viite: Lausuntopyyntönnö 26.1.2026

Lausunto Nakkilan taajamaosayleiskaavan 3 muutoksen ja laajennuksen luonnoksesta - Pakkalankallion aurinkovoimala

Kaavahankkeen kuvaus

Nakkilan kunta pyytää Satakuntaliiton lausuntoa Nakkilan kunnan Pakkalankallion taajamaosayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen luonnoksesta. Suunnittelualue sijoittuu Nakkilan ja Ulvilan kunnanrajan eteläpuolelle Pakkalankallion alueelle, noin 8 km Nakkilan keskustasta luoteeseen. Pääosin alue on metsämaastoa. Alueella ei ole asutusta. Pinta-alaltaan suunnittelualue on noin 63 ha (kaavamuuotosaluetta n. 37 ha ja kaavan laajennusalue n. 26 ha).

Kaavan tavoitteena on aurinkoenergian tuotantoalueen rakentaminen Pakkalankallion suunnittelualueelle. Rakentajana toimii Skarta Energy Pakkala Oy, joka on hakenut alueelle maankäyttö- ja rakennuslain mukaista suunnittelutarveratkaisua sekä rakennuslupaa vuonna 2024. Hankkeessa tuotettu sähkö on alustavasti suunniteltu siirrettäväksi maakaapelilla tai ilmajohtolla noin 1 km matkalta kaava-alueen koillispuolelle rakennettavalle Hormiston sähköasemalle.

Aurinkovoimalahankkeen yhteydessä on laadittu YVA-tarveharkinta. Varsinais-Suomen ELY-on antanut 30.6.2025 hanketta koskevan päätöksen (VARELY/4283/2025), jonka mukaan hankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelyä annetun lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä.

Maakuntakaavatilanne

Satakunnan maakuntakaava

Satakunnan maakuntakaava hyväksyttiin Satakuntaliiton maakuntavaltuustossa 17.12.2009 ja ympäristöministeriö vahvisti kaavan 30.11.2011 (N:o YM1/5222/2010). Satakunnan maakuntakaava sai lainvoiman 13.3.2013 korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä. Satakunnan maakuntakaava laadittiin kokonaismaakuntakaavana.

Satakunnan maakuntakaavasta on kumottu Satakuntaliiton maakuntavaltuuston 17.5.2019 tekemällä päätöksellä taajamatoimintojen alueen (A), keskustatoimintojen alueen (C), vähittäiskaupan suuryksikköjen alueen (KM, km), palvelujen alueen (P), työpaikka-alueen (TP), valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden (vma) sekä valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen (kh1, kh2, kh) kaavamerkinnot ja -määräykset.

Satakunnan maakuntakaavan asiakirjat ovat tarkasteltavissa Satakuntaliiton verkkosivuilla:

<https://satakunta.fi/alueidenkaytto/voimassa-olevat-maakuntakaavat/satakunnan-maakuntakaavan-aineistot-ja-selvitykset/> .

Satakunnan vaihemaakuntakaava 1

Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 hyväksyttiin Satakuntaliiton maakuntavaltuustossa 13.12.2013 ja ympäristöministeriö vahvisti kaavan 3.12.2014 (N:o YM7/5222/2013). Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 sai lainvoiman 6.5.2016 korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä. Vaihemaakuntakaavassa 1 määritellään maakunnallisesti merkittävät tuulivoimatuotannon alueet ja niihin liittyvä energiahuolto Satakunnassa.

Satakunnan vaihemaakuntakaavan 1 asiakirjat ovat tarkasteltavissa Satakuntaliiton verkkosivuilla:

<https://satakunta.fi/alueidenkaytto/voimassa-olevat-maakuntakaavat/satakunnan-vaihemaakuntakaavan-1-aineistot-ja-selvitykset/> .

Satakunnan vaihemaakuntakaava 2

Satakunnan vaihemaakuntakaava 2 hyväksyttiin Satakuntaliiton maakuntavaltuustossa 17.5.2019.

Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 teemana on energiatuotanto, terminaalitoiminnot, kauppa ja kulttuuriympäristöt.

Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 asiakirjat ovat tarkasteltavissa Satakuntaliiton verkkosivuilla:

<https://satakunta.fi/alueidenkaytto/voimassa-olevat-maakuntakaavat/satakunnan-vaihemaakuntakaavan-2-aineistot-ja-selvitykset/> .

Satakunnan maakuntakaavojen yhdistelmä

Epävirallinen maakuntakaavayhdistelmä on ladattavissa Satakuntaliiton voimassa olevia maakuntakaavoja esittelevältä verkkosivulta: <https://satakunta.fi/alueidenkaytto/voimassa-olevat-maakuntakaavat/epavirallinen-kaavayhdistelma/>.

Satakunnan maakuntakaava 2050

Satakuntaliiton maakuntahallitus päätti vuoden 2021 lopussa käynnistää Satakunnan maakuntakaavan 2050 laatimisen. Satakunnan maakuntakaava 2050 laaditaan kaikki maankäyttömuodot kattavana kokonais-maakuntakaavana, jolloin käsitellään alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja kehittämisen kannalta tarpeelliset alueet koko maakunnan alueella.

Kaavaprosessin etenemistä voi seurata Satakuntaliiton verkkosivuilla

<https://satakunta.fi/alueiden-kaytto/vireilla-olevat-maakuntakaavat/> .

Suunnittelualuetta koskevat Satakunnan maakuntakaavojen merkinnät ja määräykset

Satakunnan maakuntakaava

Pakkalankallion taajamaosayleiskaavan suunnittelualue sijoittuu **kaupunkikehittämisen kohdevyöhykkeelle (kk1)**, Kokemäenjokilaakson kehittämisen kohdevyöhyke. Merkinnällä osoitetaan Kokemäenjokilaakson valtakunnallisesti merkittävä, monikeskuksinen aluerakenteen kehittämisvyöhyke, jolle kohdistuu

työpaikka- ja teollisuustoimintojen, taajamatoimintojen, joukkoliikenteen ja palvelujen sekä virkistysverkoston pitkän aikavälin alueidenkäyttöllisiä ja toiminnallisia yhteensovittamis- ja kehittämistarpeita. Merkintään liittyvän suunnittelumääräyksen mukaan alueen kilpailukyvyyn ja vetovoimaisuuden kasvua edistetään korostamalla alueen keskuksien kehittämistä. Suunnittelulla tulee edistää alueen ominaispiirteitä ja liikenne-, energia- ja virkistysverkkojen toiminnallisuutta seudullisena kokonaisuutena.

Lisäksi suunnittelualueen itäpuolella on **matkailun kehittämisvyöhyke (mv2)**, Kokemäenjokilaakson kulttuurimaisemavyöhyke. Merkinnällä osoitetaan merkittävät kulttuuriympäristö- ja maisemamatkailun kehittämisen kohdevyöhykkeet. Merkintään liittyvän suunnittelumääräyksen mukaan vyöhykkeiden sisällä toteutettavassa alueidenkäytön suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota matkailuelinkeinojen ja virkistyspalveluiden kehittämiseen. Suunnittelussa on otettava huomioon toteutettavien toimenpiteiden yhteensovittaminen kulttuuri-, maisema- ja luontoarvoihin sekä olemassa oleviin elinkeinoihin ja asutukseen. Matkailuun liittyviä toimintoja suunniteltaessa ja vyöhykkeen vetovoimaisuutta kehitettäessä tulee ottaa huomioon vyöhykkeen erityisominaisuudet ja niiden ominaispiirteiden säilyttäminen.

Suunnittelualue rajautuu osittain luoteisreunastaan **virkistysalueelle (V)** Massi. Merkinnällä osoitetaan ulkoilun, retkeilyn ja virkistyskäytön kannalta merkittävät alueet. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Merkintään liittyvän suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota alueen virkistyskäytön ja virkistyskäytön kehittämisedellytysten turvaamiseen. Merkintään liittyvän rakentamismääräyksen mukaan alueilla sallitaan yleistä ulkoilu-, retkeily- ja virkistyskäyttöä palvelevan rakentamisen lisäksi jo olemassa olevien rakennusten korjaus-, muutos- ja laajentamistyöt.

Suunnittelualue sijoittuu suurimmalta osin, aivan eteläistä nurkkaa lukuun ottamatta **maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU)** Massin alue. Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joille suuntautuu tai on odotettavissa suuntautuvan ulkoilun ohjaamistarvetta. Merkintään liittyvän suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää alueen ulkoilumahdollisuuksien turvaamiseen sekä ulkoilua palvelevien reittien toteuttamismahdollisuuksiin.

Satakunnan maakuntakaavassa on myös koko maakuntakaavan aluetta koskevia yleisiä suunnittelumääräyksiä mm. vesien tilaa koskien.

Satakunnan vaihemaakuntakaava 1

Suunnittelualueelle ei ole osoitettu kaavamerkintöjä Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 1.

Satakunnan vaihemaakuntakaava 2

Suunnittelualue sijoittuu suurimmalta osin **maisemallisesti tärkeälle alueelle** Leistilänjärven kulttuurimaisema. Merkinnällä osoitetaan maakunnan erityisominaisuuksiin perustuvat maisemallisesti tärkeät alueet. Merkintään liittyvän suunnittelumääräyksen mukaan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä.

Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 on myös **aurinkoenergiaa koskeva yleinen suunnittelumääräys**. Sen mukaan Suunniteltaessa aurinkoenergian tuotantoalueita tulee alueet ensisijaisesti pyrkiä sijoittamaan olemassa olevan yhdyskuntarakenteen ja sähköverkon liityntäpisteiden läheisyyteen. Suunnittelussa on otettava huomioon toteutettavien toimenpiteiden yhteensovittaminen kulttuuri-, maisema- ja luontoarvoihin sekä olemassa oleviin elinkeinoin ja asutukseen. Aurinkoenergian tuotantoalueiden suunnittelussa tulee huolehtia, että luonnonarvojen, virkistys- ja kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeiden alueiden arvot säilyvät ja merkittävien haitallisten vaikutusten syntyminen ehkäistään

Satakuntaliiton kannanotot

Nakkilan kunnan Pakkalankallion aurinkovoimalan yleiskaavaprosessissa on otettava huomioon voimassa olevien Satakunnan maakuntakaavojen merkinnät ja määräykset ja erityisesti Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 aurinkoenergiaa koskeva yleinen suunnittelumääräys, jonka mukaan aurinkoenergian tuotantoalueet tulee ensisijaisesti pyrkiä sijoittamaan olemassa olevan yhdyskuntarakenteen ja sähköverkon liityntäpisteiden läheisyyteen. Suunnittelussa on otettava huomioon toteutettavien toimenpiteiden yhteensovittaminen kulttuuri-, maisema- ja luontoarvoihin sekä olemassa

oleviin elinkeinoihin ja asutukseen. Lisäksi aurinkoenergian tuotantoalueiden suunnittelussa tulee huolehtia, että luonnonarvojen, virkistys- ja kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeiden alueiden arvot säilyvät ja merkittävien haitallisten vaikutusten syntyminen ehkäistään.

Hanke esiteltiin viranomaisille 8.10.2024 pidetyssä aloitusvaiheen viranomaisneuvottelussa. Neuvottelussa Satakuntaliitto nosti esiin erityisenä suunnittelukysymyksenä aurinkovoimahankkeen ja ulkoilu- ja virkistystarpeiden yhteensovittamisen. Hankealue sijoittuu Satakunnan maakuntakaavassa suurimmaksi osaksi maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU) ja rajautuu maakuntakaavassa osoitettuun virkistysalueeseen (V), Massi. Näiden aluevarausten lisäksi virkistysalueen ja maa- ja metsätalousalueen muodostaman kokonaisuuden molemmiin puoliin on maakuntakaavassa osoitettu kehittämisperiaatemerkinällä ohjeellisen ulkoilureitin yhteystarvetta kuvaavat merkinnät. Kaikkien näiden merkintöjen suunnittelumääräyksissä korostetaan alueen kehittämistä virkistyskäytön ja ulkoilumahdollisuuksien sekä ulkoilureitin yhteystarpeen toteuttamismahdollisuuden näkökulmasta. Osalla hankealuetta on voimassa Nakkilan taajamaosayleiskaava. Taajamaosayleiskaavassa alue on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU) ja lisäksi alueella on paikallisesti merkittävää maisemallisesti ja geologisesti arvokasta kallioaluetta osoittava merkintä (ge). Pakkalankallion aurinkovoimalaa käsittelevän yleiskaavan jatkosuunnittelussa tulee vielä tarkastella ratkaisun suhdetta Satakunnan maakuntakaavan merkintöihin ja varmistaa, että alueen virkistys- ja ulkoiluarvot turvataan.

Hankkeen suunnittelun tueksi laaditussa maisemaselvityksessä todetaan, että kokonaisuutena arvioituna alueen maisemallinen herkkyyks on kohtalainen. Vaikutuksen suuruus on keskisuuri, ja yhdistettynä vaikutusten laajuuteen ja kohdentumiseen vaikutusten merkittävyys arvioidaan kohtalaiseksi. Vaikutusten lieventämiseen liittyen todetaan, että hankkeen vaikutuksia tullaan lieventämään jättämällä suojapuustoa tai istuttamalla puustoa hankealueen eteläreunaan. Luonnosvaiheen kaavakartalla on osoitettu energiatuotannon alueen koillisreunaan ja osalle pohjoisreunaa kapea kaistale maa- ja metsätalousvaltaisena alueena, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU). Jatkosuunnittelussa tulee arvioida, onko osoitetun alueen leveys riittävä sekä maisemavaikutusten että virkistys- ja ulkoiluarvojen näkökulmasta ja lisätä tarvittaessa maisemavaikutuksia lieventäviä suoja-alueita myös muille reuna-alueille omalla kaavamerkinällä.

Luonnoksessa oleva energiahuollon aluevaraukseen (EN/au) sisältyvä suojapuustoa koskeva määräys on hyvin yleispiirteinen. Aurinkovoimalan paneelikenttien ympärille tulee osoittaa riittävät näkymiä suojaavat metsäiset tai puustoiset kaistaleet ja niiden tulee sisältyä kaava-alueeseen. Jatkosuunnittelussa tulee harkita, olisiko paneelikenttien aiheuttaman estevaikutuksen lieventämiseksi tarpeen osoittaa kulkuyhteyksiä myös paneelikentän lävitse, ei vain ympärille. Nämä kulkuyhteydet voisivat toimia sekä ulkoilureitteinä että viheryhteyksinä alueen läpi.

Virkistysyhteyksien ja suojapuuston vyöhykkeiden lisäksi myös luonnonarvot tulee käsitellä yleiskaavassa. Kalliometsiä osoittavien merkintöjen (luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, luo-1) laajuutta ja merkintätapaa tulee vielä tarkastella ja osoittaa alueet maa- ja metsätalousvaltaisina alueina.

Hulevesien ja hulevesistä aiheutuvien vesistövaikutusten hallinta on keskeistä aurinkovoimahankkeissa. Suunniteltaessa Pakkalankallion aurinkovoimalaa tulee huomioida Satakunnan maakuntakaavan yleinen vesien tilaa koskeva suunnittelumääräys. Suunnittelumääräyksen mukaan koko maakuntakaava-alueella on yksityiskohtaisen alueidenkäytön suunnittelun oltava alueelle kohdistuvien vesienhoitosuunnitelmien ja toimenpideohjelmien toteuttamista edistävää. Vesiensuojelullisesti erityisen herkillä, kaltevilla sekä eroosio- ja tulvaherkillä vesistöjen rannoilla tulee maankäyttö- ja rakennuslain mukainen alueidenkäyttö suunnitella siten, että estetään tai vähennetään ravinteiden, kiintoaineen ja haitallisten aineiden huuhtoutumista vesistöihin. Hulevesiselvityksen mukaan kasvavan hulevesimäärän hallitsemiseksi alueelle tulisi suunnitella ja toteuttaa viivytysrakenteita, joiden avulla voidaan hidastaa hulevesien virtausta ja tasata niiden määrää ennen veden ohjautumista alempana sijaitsevaan ojastoon. Alueen jyrkkärinteisyys tuo lisähaasteita hulevesien hallintaan ja se tulee huomioida hulevesiratkaisujen valinnassa. Selvityksessä suositellaan suunnittelualueelle lisäksi happamia sulfaattimaita koskevia tutkimuksia. Jatkosuunnittelussa tulee varmistua, että vesienhallinnan ratkaisuille varataan riittävästi tilaa kaava-alueella.

Suunnittelualueelle on ominaista kallioisuus. Jatkosuunnittelussa tulee tarkastella alueen kallio- ja maaperästä johtuvia ominaispiirteitä ja ehkäistä ja lieventää merkittävien haitallisten vaikutusten ja yhteisvaikutusten syntymistä. Luonnosvaiheen kaavakartalla ei ole näkyvissä, miten alueen läpi kulkevat huoltotiet on suunniteltu. Huolto- ja kulkuyhteyksien sijainti ja määrä vaikuttavat merkittävästi hulevesien hallintaan, minkä vuoksi niiden osoittaminen kaavassa on tarpeen.

Pakkalankallion aurinkoenergiահanketta varten on tehty paljon selvityksiä, mm. maisemaselvitys, luontoselvitykset, susiselvitys, hulevesiselvitys ja heijastusselvitys, mutta niihin ei sisälly yhteisvaikutusten

arviointia, vaan kaikki vaikutusten analyysit koskevat ainoastaan Pakkalan hankealuetta. Nakkilan kunnassa on vireillä Pakkalankallion aurinkoenergiaprojektin itäpuolella Rajamäen aurinkoenergiaprojektin. Kaavaselostuksessa on käsitelty hyvin suppeasti Pakkalankallion ja Rajamäen aurinkovoimaprojektien yhteisvaikutuksia. Yhteisvaikutukset kohdistuvat erityisesti maisema-, luonto- ja virkistysarvoihin. Yhteisvaikutusten arviointia ja kaavaselostusta tulee täydentää niin, että arvioinnin tulokset ja tarvittavat lieventämistoimet otetaan huomioon kaavaehdotuksessa ja niiden vaatimat tilavaraukset näkyvät kaavaratkaisussa.

Satakuntaliiton näkemyksen mukaan kaavaa varten tehtyjä selvityksiä ei ole riittävästi otettu suunnittelussa huomioon eikä vaikutusten arviointia tehty riittävällä tasolla. Satakuntaliiton näkemyksen mukaan keskeisiin suunnittelukysymyksiin tulee kuitenkin ottaa kantaa jo yleiskaavassa ja pyrkiä ratkaisemaan ne ennen yksityiskohtaisempasuunnittelu- ja lupavaihetta. Satakuntaliitto korostaa, että laadittujen selvitysten johtopäätösten tulee siirtyä ratkaisuun ja näkyä myös kaavakartalla.

Satakuntaliitto

Liitekartta: Ote Satakunnan maakuntakaavojen epävirallisesta yhdistelmästä

Tiedoksi: Satakunnan Museo, Lupa- ja valvontavirasto: kirjaamo@lvv.fi ,Pertti Perttola pertti.perttola@lvv.fi
,Lounais-Suomen Elinvoimakeskus: kirjaamo.lounais-suomi@elinvoimakeskus.fi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta kirjaamo@satakunta.fi

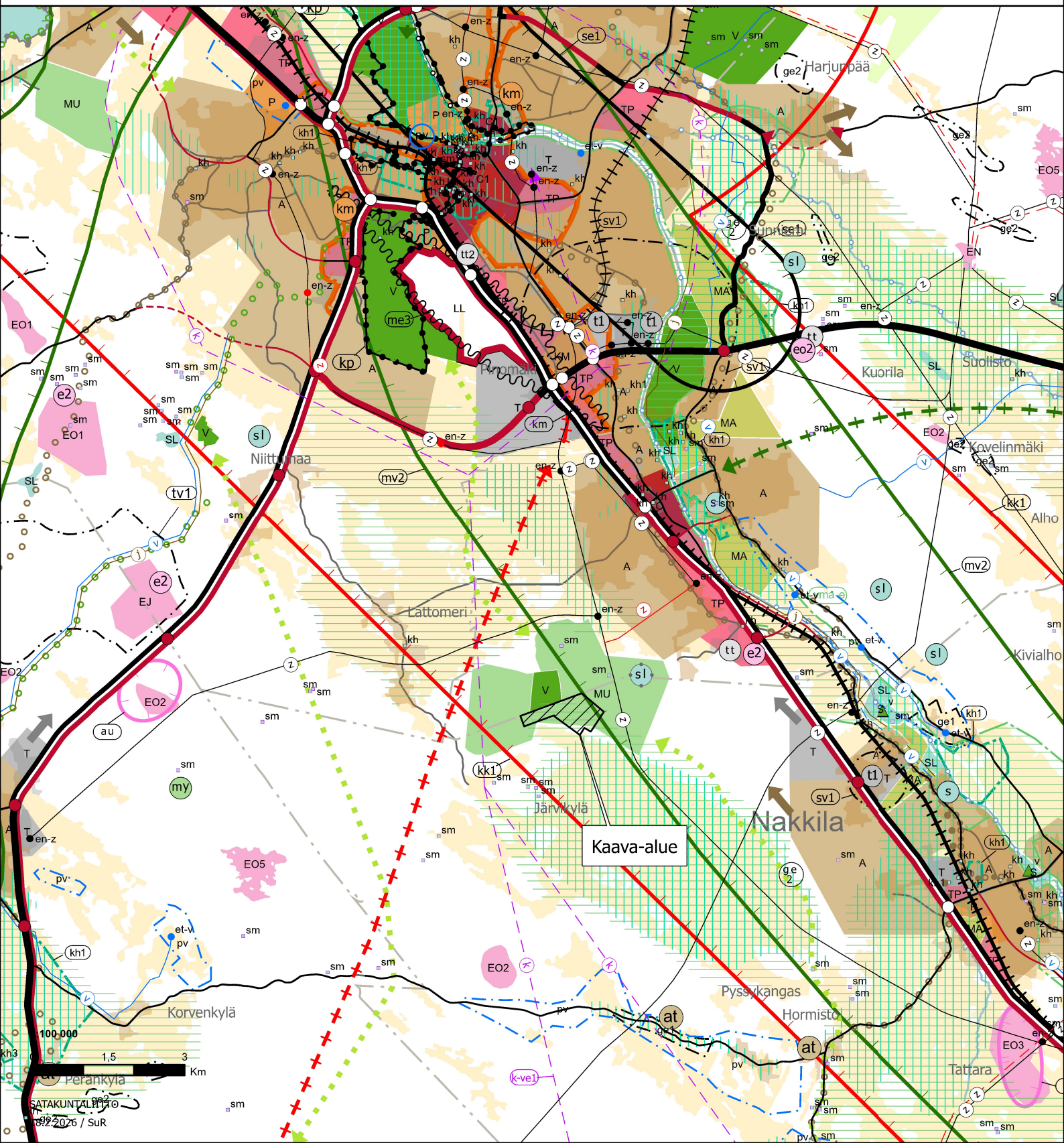
Satakunnan maakuntakaavojen epävirallinen yhdistelmä

Ympäristöministeriön 30.11.2011 vahvistama Satakunnan maakuntakaava
(N:o YM1/5222/2010, KHO 13.3.2013)

Ympäristöministeriön 3.12.2014 vahvistama Satakunnan vaihemaakuntakaava 1
(N:o YM7/5222/2013, KHO 6.5.2016)

Satakuntaliiton maakuntavaltuuston 17.5.2019 hyväksymä
Satakunnan vaihemaakuntakaava 2

 Lausunnolla olevan Nakkilan kunnan Pakkalankallion taajamaosayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen luonnoksen alue

Nakkilan kunnanhallitus,
PL50, 29251 Nakkila
kirjaamo@nakkila.fi

Viite

Lausuntopyyntö 26.1.2026

Aihe**Nakkila, Pakkalankallion taajamaosayleiskaavan muutos ja laajennus**

Nakkilan kunta on pyytänyt Satakunnan Museon lausuntoa osayleiskaavamuutoksesta, jonka tavoitteena on mahdollistaa aurinkovoimalan sijoittuminen Pakkalankallion suunnittelualueelle.

Suunnittelualue on pääosin metsämaata, jossa osayleiskaavan muutos koskee voimassa olevan Nakkilan Taajamaosayleiskaavan mukaista maa- ja metsätalousvaltaista aluetta, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU). Suunnittelualan pinta-ala on noin 63 ha, josta kaavamuutosaluetta on noin 37 ha ja kaavan laajennusaluetta noin 26 ha. Hankkeessa tuotettu sähkö on alustavasti suunniteltu siirrettäväksi kaava-alueen koillispuolelle rakennettavalle Hormiston sähköasemalle joko maakaapelilla tai ilmajohtolla. Sähkönsiirtoreitin pituus on noin 1 km.

Alueella on voimassa Satakunnan vaihemaakuntakaava 2 (2019), jossa alue on osoitettu merkinnällä MU (Maa- ja metsätal. valt. alue, ulkoilun ohj. tarvetta) sekä maisemallisesti tärkeäksi alueeksi. Maisemallisesti tärkeää aluetta koskee suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä.

Lisäksi hankealueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö, Leistikjärven kulttuurimaisema, jota koskee suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja

ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.

Nakkilan yleiskaavassa (2015) alue on osoitettu merkinnällä MU (maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta). Alueella on maa-ainesten ottaminen kielletty luonnonympäristön arvojen ja maisema-arvojen takia. Alueella on merkittäviä kallioalueita, maisemallista arvoa Leistilänjärven kulttuurimaisemaa rajaavana selänteinä ja alue on virkistyskäytön kannalta merkittävä. Alueen virkistyskäyttöä tulisi kehittää kokonaisuutena Ulvilan Massin ulkoilualueen kanssa. Merkinnällä on osoitettu ulkoiluun käytetty metsäselänne Leistilänjärven pohjoispuolella.

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa.

Suunnittelualueella ei sijaitse asuinrakennuksia. Lähin asutus sijoittuu noin 100 – 250 m etäisyydelle suunnittelualueen etelä-, lounais- ja koillispuolelle. Massinmajan liikuntakeskus ja ulkoilualue sijaitsevat noin 400 m päässä suunnittelualueen pohjoispuolella Ulvilan kaupungin alueella.

Hankkeesta on toteutettu maisemaselvitys (Envineer) ja arkeologinen selvitys (Maanala 2025). Maisemaselvityksen mukaan vaikutusten suuruus on kokonaisuudessaan arvioitu keskisuureksi.

Satakunnan Museon kannanotto

Arkeologinen kulttuuriperintö

Hankealueelta ei ennen arkeologista selvitystä tunnettu muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia kohteita. Inventoinnissaakaan muinaisjäännöksiä ei tunnistettu. Inventointiraportissa kaksi kaava-alueen pohjoisrajalla sijaitsevaa rajapyykkiä on arvotettu muiksi kulttuuriperintökohteiksi. Museoviraston tulkinnan mukaan kiinteistöjen rajapisteitä osoittavat edelleen käytössä olevat rajapyykit eivät ole muita kulttuuriperintökohteita. Inventointiraportissa nimetty Pakkala 1 rajamerkki voidaan kuitenkin arvottaa muuksi arkeologiseksi kohteeksi, sillä se osoittaa myös Nakkilan Pakkalan ja Ruhaden kylien välistä rajaa (kohteen tiedot kts. <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000096059>). Kaavakartalle kohde merkitään kohdemerkinnällä **ark**. Sitä koskeva kaavaluonnoksessa oleva määräys on oikeanlainen. Muun arkeologisen kohteen tiedot tulee myös päivittää kaavaselostukseen.

Rakennettu kulttuuriperintö ja maisema

Hankealue sijaitsee maakunnallisesti merkittävällä maisema-alueella, Leistilänjärven kulttuurimaisema sekä maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristöalueen välittömässä läheisyydessä.

Vaikka hankealue ei sijoitu suoraan aukeille peltoalueille, on alueelle kaavailulla toiminnalla kuitenkin vaikutus maisemaan ja se on ristiriidassa niin kohteen maisemallisten arvojen kuin virkistysarvojenkin kanssa. Museo katsoo, että kaavamuutos on ristiriidassa sekä voimassa olevan vaihemaakuntakaavan että vireillä olevan Satakunnan maakuntakaava 2050 kanssa. Niissä alue on osoitettu paitsi maisemallisesti arvokkaaksi alueeksi, myös merkinnällä Mu (maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta). Lisäksi vireillä olevassa Satakunnan maakuntakaavassa alue on osoitettu ekologiseksi viherkäytäväksi. Edellä mainituiden seikkojen takia museo ei puolla kaavamuutosta tällaisenaan. Satakunnan Museo muistuttaa myös vireillä olevasta alueiden käyttölain päivityksestä, jossa pyritään ohjaamaan, ettei aurinkovoimahankkeita tulisi merkittävässä määrin osoittaa metsäalueille.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Sanna Kuusikari

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto/kirjaamo, Johanna Rinne
Lounais-Suomen elinvoimakeskus/kirjaamo
Satakuntaliitto/kirjaamo, Susanna Roslöf, Daniel Nagy
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Maankäyttö ja ympäristö

19.2.2026

Nakkilan kunta
kirjaamo@nakkila.fi

Lausuntopyyntö 26.1.2026

Nakkila, Pakkalankallion taajamaosayleiskaavan muutos ja laajennus luonnos nähtävänä 23.1.2026–22.2.2026 / Skarta Energy Pakkala Oy aurinkovoima

Kiitos lausuntopyynnöstä.

Osayleiskaavamutoksen tavoitteena on mahdollistaa aurinkovoimalan sijoittuminen Pakkalankallion suunnittelualueelle.

Fingrid Oyj on valtakunnallinen kantaverkkoyhtiö, joka vastaa Suomen sähköjärjestelmän toimivuudesta sähkömarkkinalain perusteella sille myönnetyn sähköverkkoluvan ehtojen mukaisesti. Yhtiön on hoidettava sähkömarkkinalain edellyttämät velvoitteet pitkäjänteisesti siten, että kantaverkko on käyttövarma ja siirtokyvyltään riittävä. Kantaverkkoyhtiöllä on sähkömarkkinalaissa määritelty verkon kehittämis- ja liittämisvelvollisuus. Verkonhaltijan tulee pyynnöstä ja kohtuullista korvausta vastaan liittää verkkoonsa tekniset vaatimukset täyttävät sähkönkäyttöpaikat ja sähköntuotantolaitokset toiminta-alueellaan.

Kantaverkkoliityntöjen tulee täyttää tekniset vaatimukset, jotka on esitetty Fingridin yleisissä liittymisehdoissa (YLE). Liittymisehtoja noudattamalla varmistetaan järjestelmien tekninen yhteensopivuus. Niissä myös määritellään sopimuspuolten liityntää koskevat oikeudet ja velvollisuudet. Yleisten liittymisehtojen lisäksi voimalaitosten tulee täyttää Fingridin järjestelmätekniset vaatimukset (VJV). Asiakas huolehtii omaan sähköverkkoon suoraan tai välillisesti liittyvien osapuolien kanssa siitä, että myös niiden sähköverkot ja niihin liittyvät laitteistot täyttävät kantaverkkoa koskevat liittymisehdot ja järjestelmätekniset vaatimukset. Kustakin liittynästä sovitaan erillisellä liittymissopimuksella tapauskohtaisesti.

Meillä ei ole kommentoivaa kaavaluonnoksesta. Tässä kaavalausunnossa ei voida ottaa kantaa tarkemmin teknisiin ratkaisuihin.

Tämä lausunto koskee vain Fingridin voimajohtoja. Muiden kuin Fingridin omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajilta.

Kaavoitusasioita Fingridissä hoitaa yksikön päällikkö Mika Penttilä puh. 030 395 5230.

Yleiskaavat ja asemakaavat, joissa on Fingridin voimajohtoja tai muita toimintoja, pyydämme lähettämään lausunnolle mieluiten sähköisenä osoitteeseen kirjaamo@fingrid.fi.

Ystävällisin terveisin

FINGRID OYJ
Maankäyttö ja ympäristö

Mika Penttilä
yksikön päällikkö

19.2.2026

kirjaamo@nakkila.fi

Lausuntopyyntö 26.1.2026

Nakkilan Taajamaosayleiskaavan 3 muutos ja laajennus, Pakkalankallio, kaavaluonnos**Nykyinen suurjännitteinen jakeluverkko**

Taajamaosayleiskaavan alue ei sijaitse Caruna Oy:n sähkönjakeluverkon vastuualueella eikä Caruna Oy:llä ole nykyistä sähköverkkoa kaava-alueella. Taajamaosayleiskaavan läheisyydessä sijaitsee Caruna Oy:n 110 kV:n sähkönjakeluverkkoa. Kaava-alueen läheisyydessä sijaitseva Caruna Oy:n 110 kV:n sähkönjakeluverkko on esitetty liitteessä 1. Caruna Oy:n 110 kV:n voimajohdot on esitetty punaisilla yhtenäisillä viivoilla ja Caruna Oy:n Friitalan 110/20 kV sähköasema punaisella neliöllä. Liitteessä 1 esitetyt Caruna Oy:n 110 kV:n voimajohdot on toteutettu ilmajohtoina.

Caruna Oy:n Harjavalta – Impola 110 kV:n voimajohto sijaitsee noin 1 kilometrin etäisyydellä hankealueelta itään ja lyhimmillään etäisyys kaava-alueen reunalta on alle 500 metriä.

Kaava-aluetta lähin Caruna Oy:n olemassa oleva sähköasema on Friitalan sähköasema, joka sijaitsee noin 3 kilometrin etäisyydellä kaava-alueelta koilliseen.

Siirtokustannusten jako

Mikäli Caruna Oy:n sähköverkkoon kohdistuu siirtotarpeita, vastaa siirtokustannuksista siirron tilaaja. Tarvittavat johto- ja muuntamosiirrot Caruna Oy:n sähköverkossa tehdään Carunan toimesta. Johtojen siirto edellyttää, että niille järjestyy uusi pysyvä sijainti.

Muuta huomautettavaa

Aurinkovoimalan liittämistä Caruna Oy:n 110 kV:n suurjännitteiseen jakeluverkkoon tulee neuvotella Carunan kanssa. Liitettävyyden tarkastellaan Caruna Oy:n sähköverkkoon liittymissopimuksen tekemistä. Lopullinen liittymistapa, liittymispiste ja liitettävä sähköteho määritellään liittymissopimuksessa.

Caruna Oy:llä ei ole muuta huomautettavaa kaavaluonnoksesta. Pyydämme mahdollisuutta lausunnonantamiseen myös kaavaprosessin seuraavissa vaiheissa.

19.2.2026

Kunnioitavasti

Caruna Oy

Asiakkuudet ja uudet liiketoiminnot

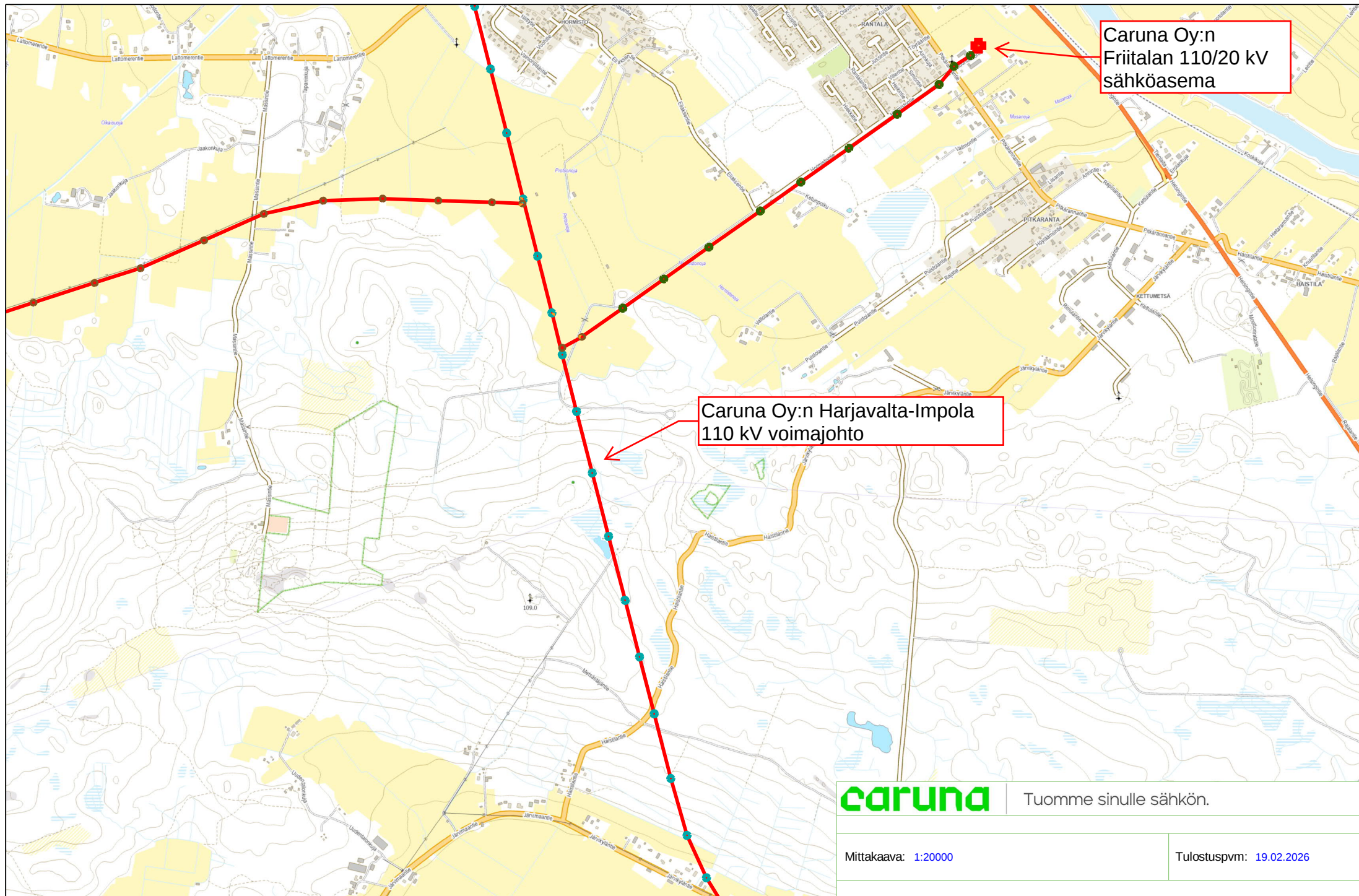
Oskari Mikkola

Verkostoanalyttikko

Sähköposti: kaavoitus@caruna.fi

Liitteet:

Liite 1. Caruna Oy:n nykyinen 110 kV:n sähkönjakeluverkko kaava-alueen läheisyydessä.

Lausunnon antaminen Nakkilan kunnalle Pakkalankallion taajamaosayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen luonnoksesta

Kaupunginhallitus 09.02.2026 § 36
24/10.02.02/2026

Valmistelija

Kaupunkisuunnittelun johtaja Virola Juha, puh. 0400 134 718,
kaavoitusarkkitehti Toivanen Mikko, puh. 0400 134 777

Nakkilan kunta on pyytänyt 26.1.2026 Ulvilan kaupungin lausuntoa Pakkalankallion taajamaosayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen luonnoksesta, jonka kunta on asettanut liiteaineistoinen nähtäville 23.1.–22.2.2026 väliseksi ajaksi kunnanhallituksen päätöksellä 19.1.2026 § 8. Kaavahanke koskee Skarta Energy Pakkalan Sampo Oy:n hanketta aurinkovoimalan rakentamiseksi Nakkilan Pakkalankallioon aivan Ulvilan kaupungin rajalle osoitteeseen Metsästäjäntie 49. Kaava-alue on laajuudeltaan yhteensä n. 63 ha ja käsittää neljä nykyisin metsätalouskäytössä olevaa kiinteistöä (531-412-5-71 Kotipelto, 531-410-3-32 Sampsala, 531-412-1-61 Perämetsä ja 531-412-1-134 Laurinhaka). Kaava-alueella on Ulvilan kaupungin kanssa yhteistä rajaa n. 1,3 km. Alue rajautuu pohjoisreunastaan Massin ulkoilualueeseen ja Massinmäen luonnonsuojelualueeseen.

Kaavaluonnoksessa lähes koko kaava-alue on merkitty aurinkosähköenergian tuotantoon ja sähkön varastointiin varatuksi energiahuollon alueeksi (EN/au), jolle ”saa rakentaa aurinkovoimalaa varten tarpeellisia huoltoteitä, teknisiä laitteita ja verkostoja sekä akkuvarastoja”. Määräyksen mukaan ”[a]lueen rakentamisessa on huomioitava sähkölinjoja koskevat etäisyys- ja suojausvaatimukset”, minkä lisäksi ”[a]lueen ulkorajoille tulee jättää ja tarvittaessa istuttaa riittävästi suojapuustoa peittämään aurinkovoima-alueelta alueen ulkopuolella avautuvia näkymiä sekä ehkäisemään mahdollisia heijastusvaikutuksia”. Kaava-alueen pohjoisreunaan on jätetty n. 20 m leveä maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU). Kyseisen alueen läpi on merkitty kulkemaan ohjeellinen ulkoilureitti, joka yhdistää Massin ulkoilualueen itäisen ulkoilureitistön kaava-alueen itäpuolella kulkevaan Metsästäjäntiehen. Luonnokseen on lisäksi merkitty kolme luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää kalliometsäaluetta (luo-1), joilla ei määräyksen mukaan ”saa suorittaa alueen luontoarvoja heikentäviä toimenpiteitä” sekä kaksi säilytettävää arkeologista kohdetta, joita koskevista suunnitelmista on määräyksen mukaan ”kuultava museoviranomaista”. Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeistä kalliometsäalueista yksi sijaitsee kokonaan kaavaluonnoksen mukaisella EN/au-alueella, yksi osittain EN/au-alueella ja osittain MU-alueella, ja yksi kokonaan MU-alueella. Molemmat säilytettävät arkeologiset kohteet sijaitsevat Ulvilan ja Nakkilan rajalla, ja ovat arkeologisen inventoinnin ja kaavaselostusluonnoksen mukaan vanhoja rajakiviä.

Uvilan kaupunki on lausunut aiemmin (KH 26.1.2026 § 21) nyt kyseessä olevaa aurinkovoimalahanketta koskevasta suunnittelutarve- ja poikkeamishakemuksesta, jonka hanketoimija jätti Nakkilan kunnan rakennusvalvontaan 13.12.2024 ja josta rakennusvalvonta pyysi Ulvilan kaupungin lausuntoa 10.12.2025. Hanketoimija on siis hakenut suunnittelutarveratkaisua hankkeen toteuttamiseksi ja poikkeamista nykyisestä yleiskaavasta ennen kuin hanketta koskeva osayleiskaavaaluonnos on ollut nähtävillä. Suunnittelutarveratkaisu- ja poikkeamishakemusta koskevan lausuntopyynnön liitteenä toimitettiin nyt nähtävillä olevan kaavaluonnoksen kanssa identtinen alustava päiväämätön kaavaluonnos. Alustavan kaavaluonnoksen mukaisia MU- tai erityisaluemerkintöjä ei kuitenkaan ollut huomioitu lausuntopyynnön liitteenä toimitetussa asemapiirroksessa.

Nakkilassa on meneillään myös toinen vastaavanlainen hanke (Alight Sampo Oy:n Rajamäen aurinkovoimala), joka on suunniteltu sijoitettavan niin ikään aivan Ulvilan kaupungin rajalle n. 2,5 km linnuntietä itään nyt kyseessä olevasta hankealueesta. Ulvilan kaupunki on antanut lausunnot hankkeeseen liittyvästä suunnittelutarve- ja poikkeamishakemuksesta (KH 2.12.2024 § 287) sekä osayleiskaavan muutosehdotuksesta (KH 27.10.2025 § 294).

Satakunnan maakuntakaavassa (lainvoimainen 13.3.2013) kaava-alue on pääosin maa- ja metsätalousvaltaista aluetta, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU). Merkintää koskevan suunnittelumääräyksen mukaan "[a]lueen suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää alueen ulkoilumahdollisuuksien turvaamiseen sekä ulkoilua palvelevien reittien toteuttamismahdollisuuksiin". Alue sijoittuu lisäksi Jokilaakso-nimiselle kaupunkikehittämisen kohdevyöhykkeelle (kk-1) ja aivan itäreunastaan Kokemäenjokilaakson kulttuurimaisemavyöhyke - nimiselle matkailun kehittämisvyöhykkeelle (mv-2). Kaupunkikehittämisen kohdevyöhykkeitä koskevista suunnittelumääräyksistä tämän kaavahankkeen kannalta oleellisena voidaan pitää erityisesti määräystä "[a]lueen arkeologiset kohteiden, valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden sekä merkittävien kulttuuriympäristöjen tulee olla alueidenkäytön suunnittelun lähtökohtina" ja matkailun kehittämisvyöhykkeitä koskevista suunnittelumääräyksistä määräystä "[v]yöhykkeiden sisällä toteutettavassa alueidenkäytön suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota matkailuelinkeinojen ja virkistyspalveluiden kehittämiseen. Suunnittelussa on otettava huomioon toteutettavien toimenpiteiden yhteensovittaminen kulttuuri-, maisema- ja luontoarvoihin sekä olemassa oleviin elinkeinoihin ja asutukseen".

Välittömästi kaava-alueen pohjoispuolella sijaitseva Massin ulkoilualue on osoitettu maakuntakaavassa virkistysalueeksi (V), jota koskevan määräyksen mukaan "[a]lueen suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota alueen virkistyskäytön ja virkistyskäytön kehittämisedellytysten turvaamiseen". Eteläkulmasta kaava-alue rajautuu maakuntakaavan mukaiseen Leistilänjärven kulttuurimaisema -nimiseen maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöalueeseen (kh2). Tämä kulttuuriympäristöjä koskeva merkintä ei ole enää voimassa, sillä se on korvautunut

Satakunnan vaihemaakuntakaava 2:n maisemallisesti tärkeän alueen merkinnällä.

Maakuntakaavaa täydentäneessä Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 (lainvoimainen 1.7.2019) kaava-alue on merkitty pääosin Leistilänjärven kulttuurimaisema -nimiseksi maisemallisesti tärkeäksi alueeksi. Maisemallisesti tärkeiden alueiden suunnittelumääräyksen mukaan "[a]lueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä". Vaihemaakuntakaavan aurinkoenergiaa koskevan yleismääräyksen mukaan "[s]uunniteltaessa aurinkoenergian tuotantoalueita tulee alueet ensisijaisesti pyrkiä sijoittamaan olemassa olevan yhdyskuntarakenteen ja sähköverkon liityntäpisteiden läheisyyteen. Suunnittelussa on otettava huomioon toteutettavien toimenpiteiden yhteensovittaminen kulttuuri-, maisema- ja luontoarvoihin sekä olemassa oleviin elinkeinoihin ja asutukseen". Lisäksi "[a]urinkoenergian tuotantoalueiden suunnittelussa tulee huolehtia, että luonnonarvojen, virkistyksen ja kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeiden alueiden arvot säilyvät ja merkittävien haitallisten vaikutusten syntyminen ehkäistään".

4.11.–5.12.2024 nähtävillä olleen Satakunnan uuden kokonaismaakuntakaavan luonnoksen mukainen maakuntakaavatilanne vastaa nyt kyseessä olevan kaava-alueen osalta likimain nykyistä maakuntakaavatilannetta. Merkintöjä on kuitenkin täydennetty laajentamalla MU-aluemerkintää käsittämään myös Leistilänjärven koillispuolisia metsäalueita, osoittamalla kaava-alueen pohjoispuolella sijaitseva Massinmäen luonnonsuojelualue suojelualueeksi (SL) sekä osoittamalla ekologinen yhteystarve kaava-alueen pohjoispuolelle MU-alueen läpi. Ekologiseen yhteystarpeeseen liittyvän määräyksen mukaan "[m]aankäytön suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee selvittää alueen ekologisten yhteyksien sijainti, laajuus ja yhteyden erityispiirteet sekä kehittämistarpeet. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota ekologisten yhteyksien jatkuvuuteen, säilymiseen ja toteutumiseen osana laajempaa viherverkkoa turvaten eliölajiston liikkumis- ja levittäytymismahdollisuudet. Suunnittelussa ja kehittämisessä tulee lisäksi huomioida, että se sisältää useita eri maankäyttömuotoja ja merkintä sallii mm. maa- ja metsätalouden harjoittamisen sekä puolustusvoimien toiminnan ja sen kehittämisen." Lisäksi maakuntakaavan aurinkoenergiaa koskevaa suunnittelumääräystä on tarkennettu. Uuden määräyksen mukaan "[l]aajoja aurinkoenergian tuotantoalueita ja niihin liittyviä energiavarastoja suunniteltaessa tulee alueet sijoittaa ensisijaisesti olemassa olevan yhdyskuntarakenteen ja infrastruktuurin läheisyyteen. Suunnittelussa on otettava huomioon olemassa oleva vakituinen ja vapaa-ajan asuminen sekä elinkeinot. Aurinkoenergian tuotantoalueiden sijoittumista metsäalueille, luonnontilaisen kaltaisille soille ja viherrakenteen kannalta merkittäville alueille tulee välttää". Lisäksi "[a]urinkoenergian tuotantoalueiden suunnittelussa tulee arvioida eri hankkeiden yhteisvaikutuksia ja huolehtia, että luonnonarvojen, virkistyksen ja kulttuuriympäristön ja maiseman sekä viherverkon vaalimisen kannalta tärkeiden alueiden arvot

säilyvät ja merkittävien haitallisten vaikutusten syntyminen ehkäistään. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota vesistöihin kohdistuviin vaikutuksiin ja pyrittävä ehkäisemään ja lieventämään niitä”.

Kaava-alueen itäosassa n. 37 ha laajuisella alueella on tällä hetkellä voimassa Nakkilan taajamaosayleiskaava ja osayleiskaavan tarkistus (KV 15.6.2015). Kaava-alueelle jäävä voimassa olevan yleiskaavan osuus on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU). Merkintää koskevan määräyksen mukaan ”[a]lueella on maa-ainesten ottaminen kielletty luonnonympäristön arvojen ja maisema-arvojen takia. Alueella on merkittäviä kallioalueita, maisemallista arvoa Leistikjärven kulttuurimaisemaa rajaavana selänteinä ja alue on virkistyskäytön kannalta merkittävä. Alueen virkistyskäyttöä tulisi kehittää kokonaisuutena Ulvilan Massin ulkoilualueen kanssa”. Kaava-alueen pohjoisreunassa sijaitseva Pakkalankallion kallioalue on osoitettu arvokkaaksi harjualueeksi tai muuksi geologiseksi muodostumaksi (ge). Merkintää koskevan määräyksen mukaan ”[m]aa-ainesten otto tai muu maanpinnan muuttaminen, joka vaarantaa alueen luonnonarvojen ja/tai maisema-arvojen säilymisen on alueella kielletty”.

Kaava-alueen välittömään läheisyyteen ei sijoitu Ulvilan kaupungin yleis- tai asemakaava-alueita. Ulvilan keskustaajaman yleiskaavan (KV 10.10.2005) kaava-alue ulottuu lähimmillään noin 500 metrin päähän lausuttavan kaavahankkeen alueesta. Samalle etäisyydelle sijoittuu myös kyseisen kaavan päivitys Ulvilan keskustaajaman yleiskaava 2045, jonka valtuusto hyväksyi 8.12.2025 (101 §). Kaavasta on valitettu hallinto-oikeuteen, eikä se ole vielä voimassa. Molemmissa kaavoissa kunnanrajan rajautuva alue on osoitettu MU-alueeksi (maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta). Alueella on myös muinaismuistikohteita ja tunnistettuja luontoarvoja (luo-alueet, SL-alue) sekä ohjeellista ulkoilureittiä koskevia merkintöjä.

LAUSUNTO

Nähtävillä olevan kaavaluonnoksen mukaisen maankäyttöratkaisun myötä välittömästi Massin ulkoilualueen eteläpuolella sijaitseva n. 63 ha laajuinen nykyisin metsätalouskäytössä oleva metsäalue tulisi korvautumaan aidatulla ja kululta suljetulla aurinkovoimala-alueella. Kaavaluonnoksen mukaisen maankäyttöratkaisun voitaisiin siten toteutuessaan katsoa heikentävän merkittävästi Massin ulkoilualueen ja siihen liittyvien ulkoilua palvelevien reittien kehittämisedellytyksiä. Lisäksi aurinkovoimalan läheisyyden ja aurinkovoimala-alueen näkymisen ulkoilureiteiltä sekä voimalaan liittyvistä akku- ja muuntamolaitteista mahdollisesti aiheutuvan melun voitaisiin katsoa heikentävän Massin ulkoilualueen vetovoimaa ulkoilu- ja liikuntapaikkana. Näin ollen Ulvilan kaupunki katsoo, että kaavan vaikutukset Massin ulkoilualueeseen ja sitä kautta myös Ulvilan kaupungin maankäyttöön olisivat etupäässä haitallisia.

Ulvilan kaupunki esittää kaavaratkaisua kehitettäväksi siten, että aurinkovoimalan rakentamisen ulkoilualueelle aiheuttamia haittoja

pystyttäisiin ehkäisemään nyt nähtävillä olevassa luonnoksessa esitettyä paremmin. Luonnoksessa Massin itäisen ulkoilureitin ja EN/au-alueen väliin merkittyä n. 20 m leveää MU-aluetta sekä EN/au-merkintään liittyvää määräystä näkymiä peittävän suojapuuston jättämisestä tai istuttamisesta ei voida pitää ulkoilualueeseen kohdistuvien haittojen ehkäisyn kannalta vielä riittävinä. Massin nykyisten ulkoilureittien ja EN/au-alueiden väliin tulisi kaavassa varata MU- tai muuta suoja-aluetta vähintään sen verran, että alueelle istutettavalla puustolla ja muulla kasvillisuudella on tosiasiaassa mahdollista peittää ulkoilureiteiltä aurinkovoimala-alueelle avautuvat näkymät. MU- tai muun suoja-alueen ja EN/au-alueen välinen raja voisi esim. kaava-alueen pohjoisnurkassa kulkea Pakkalankallion lounaisreunan kohdalla likimain taustakartan lounaisinta 60 m korkeuskäyrää mukaillen, jolloin alueen maastonmuodot peittäisivät näkymiä ulkoilureiteiltä aurinkovoimala-alueelle. Vastaavilla aluevarauksilla tulisi huomioida myös muut lähellä kaava-alueen rajoja sijaitsevat ulkoilureitit. MU- tai muun suoja-alueen määräykseen tulisi lisätä vaatimus siitä, että alueelle on jätettävä tai tarvittaessa istutettava riittävästi näkymiä peittävää puustoa tai muuta kasvillisuutta. Tällaisella kaavaratkaisulla voitaisiin samalla pienentää aurinkovoimalahankkeesta Massinmäen luonnonsuojelualueelle mahdollisesti koituvia haitallisia reunavaikutuksia ja turvata luonnonsuojelualueen suojeluarvojen säilymistä.

Uvilan kaupungilla ei ole Nakkilan naapurikuntana Pakkalankallion taajamaosayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen luonnoksesta muuta huomautettavaa.

Toimivalta: Ulvilan kaupungin 1.8.2025 voimaan tulleen hallintosäännön 22.3 § 7 kohdan mukaan toimivalta toimialaansa ja useaa toimialaa koskevien yhteystyötahojen pyytämien lausuntojen antamisesta on kaupunginhallituksella.

Sovelletut säännökset: Ulvilan kaupungin hallintosääntö 22.3 § 7 kohta.

Oheismateriaaleina kaavaluonnos sekä kaavaselostusluonnos liitteineen.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Löfbacka Mikko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa Nakkilan kunnalle selostusosan mukaisen lausunnon Pakkalankallion taajamaosayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen luonnoksesta.

Käsittely

Juha Tenho poistui esteellisenä kokoushuoneesta ennen asian käsittelyn alkua kello 19.03 ja oli poissa asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan, koska hänen läheisensä omistavat maata hankealueelta. Esteellisyyden peruste hallintolain 28.1 § kohta 3 (intressijäävi).

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Juha Virola poistui kokouksesta tämän asian päätöksenteon jälkeen kello 19.17.

Juha Tenho saapui takaisin kokoukseen tämän asian päätöksenteon jälkeen kello 19.17.

Nakkila 31.12.2025

Muistutuksen saaja:

Nakkilan kunta, vs rakennustarkastaja
PL 50
29250 Nakkila

Kirjallinen muistutus koskien asiaa:

Nakkilan taajamaosayleiskaavan muutos 3 ja laajennus, Pakkalankallio

Vastustamme taajamaosayleiskaavan muutosta ja laajennusta, joka toteutuessaan muuttaisi maa- ja metsätalousvaltaisen alueen energiahuollon alueeksi ja pyydämme teitä harkitsemaan vaihtoehtoisia paikkoja aurinkovoimalalle, joissa se ei aiheuta yhtä suuria haittoja ympäristölle ja alueen asukkaille.

Nyt suunniteltava alue sijoittuu kahden MAALI-alueen väliin, Massinmäen luonnonsuojelualueen viereen, sekä joka aiheuttaa huolta linnuston, eläimien sekä luonnon monimuotoisuuden häviämisen vuoksi ja tämän vaikutuksesta lajistoihin. (liite 1. Kuva 3 ja liite 2. Kuva 23)

Muuttuessaan teollisuusalueeksi vaikutukset ulottuvat laajemmalle kuin pelkälle hankealueelle kokonaisuuden muuttuessa, mikroilmaston, kasvuston, eläinten reittien, elintilan kaventumisen, magneettikenttien vaikutus edellämainittuihin, äänimaailman ja heijasteiden vaikutus näihin. Metsän poistaminen nin isolta alalta kapealla viherkäytävällä vaikuttaa voimakkaan negatiivisesti eläimiin ja luonnon monimuotoisuuteen.

Eläimet hakevat reittinsä uudelleen, mutta reitit ohjautuvat todella kapeille käytäville etelän ja pohjoisen päässä.

2025 Tehdyssä selvityksessä arvioidaan, että viherkäytävä säilyy hankealueen pohjoispuolella leveänä, mutta todellisuudessa käytävä pirstoutuu ja kapenee huomattavasti nykyisestä heikentäen eläinten kulkureittejä, reviirejä sekä ravinnonhankinnan aluetta.

”Hankealue sijoittuu Satakunnan maakuntakaavan yhteydessä laaditun viherrakenneselvityksen mukaan viherkäytävään N, joka yhdistää ydinalueet 14 sekä 20a ja 20b. Nakkilan hankealue sijoittuu tässä käytävässä sivuhaaraan, joka lähtee viherkäytävästä itään yhdistäen Leistikälänjärven metsäalueet verkostoon (kuva 23). Käytävä on kokonaisuutena hyvin monipuolinen luontoarvoiltaan. (Alhman Group Oy, 2021) ”

Nakkilan Pakkalan Aurinkovoimahankkeen luontotyyppiselvitys, 2025

”Aurinkovoimala-alue on teollisuusalue, eikä voimaloita pidä rakentaa linnustoitaan tärkeille alueille. Kun johonkin toteutetaan aurinkovoimala, alkuperäinen elinympäristö muuttuu ja alueella esiintyneet linnut valtaosin häviävät. Paneelientien uusympäristö on liian sulkeutunut avomaalinnuille, kuten peltolinnuille, eikä se myöskään tarjoa pesimäpaikkoja ja ruokailumahdollisuuksia sulkeutuneiden ympäristöjen lajeille, kuten metsälinnuille. Kentät eivät myöskään sovellu useimpien lintulajien lepäily- ja ruokailualueiksi.”

<https://www.birdlife.fi/suojelu/oma-ymparistomme/aurinkovoimala-alueet-ja-linnut/>

”Aurinkovoimaloissa ei ole mitään pyörivää, kuten tuulivoimaloissa. Tästä huolimatta aurinkovoimaloihin on todettu törmäävän tuotettua energiamäärää kohden jopa enemmän lintuja kuin tuulivoimaloihin. Tutkimukset on toteutettu pääosin kuivilla alueilla, ja suuri osuus törmäyksistä on koskenut vesilintuja. Tämä johtuu todennäköisesti siitä, että linnut luulevat aurinkovoimalan muodostamaa yhtenäistä tummaa kenttää vedeksi (järviefekti) ja yrittävät laskeutua siihen.

Parhaita paikkoja aurinkovoimaloille ovat rakennusten katot ja muu rakennettu ympäristö. Tällöin voimalat eivät vie tilaa luonnolta ja sähkö tuotetaan lähellä käyttäjiä.”

<https://www.birdlife.fi/suojelu/oma-ymparistomme/aurinkovoimala-alueet-ja-linnut/>

Huoli sijoittumisesta maakunnallisesti arvokkaalle Leistikjärven kulttuurimaiseman alueelle, sekä arvokkaalle harjualueelle, jota pitäisi mielestämme suojella teolliselta toiminnalta sekä puuston täysi tuhoaminen suurelta alueelta aiheuttaa suurta vahinkoa ympäristölle tuhoten sen täysin.

(liite 3. kuva 8.)

Koko maakuntakaava-aluetta koskeva suunnittelumääräys maakuntakaava 2050:ssa
Aurinkoenergia

Suunnittelumääräys

Laajoja aurinkoenergian tuotantoalueita ja niihin liittyviä energiavarastoja suunniteltaessa tulee alueet sijoittaa ensisijaisesti olemassa olevan yhdyskuntarakenteen ja infrastruktuurin läheisyyteen. Suunnittelussa on otettava huomioon olemassa oleva vakituinen ja vapaa-ajan asuminen sekä elinkeinot. Aurinkoenergian tuotantoalueiden sijoittumista metsäalueille, luonnonalaisen kaltaisille soille ja viherrakenteen kannalta merkittävillä alueilla tulee välttää.

Koko maakuntakaava-aluetta koskevat määräykset:

Aurinkoenergia

Koko vaihemaakuntakaava-aluetta koskevien suunnittelumääräysten mukaan suunniteltaessa aurinkoenergian tuotantoalueita tulee alueet ensisijaisesti pyrkiä sijoittamaan olemassa olevan yhdyskuntarakenteen ja sähköverkon liityntäpisteiden läheisyyteen. Suunnittelussa on otettava huomioon toteutettavien toimenpiteiden yhteensovittaminen kulttuuri-, maisema- ja luontoarvoihin sekä olemassa oleviin elinkeinoin ja asutukseen. Aurinkoenergian tuotantoalueiden suunnittelussa tulee huolehtia, että luonnonarvojen, virkistysten ja kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeiden alueiden arvot säilyvät ja merkittävien haitallisten vaikutusten syntyminen ehkäistään.

Maaseutumaata ei tulisi muuttaa teollisuusmaaksi. Valtio suosittaa välttämään tuotannossa olevien peltojen ja metsämaan käyttöä aurinkovoimaan, ja sijoittamaan aurinkovoimalat rakennettuun ympäristöön, turvetuotannosta vapautuneille alueille ja joutomaille (Valtioneuvosto, 2023)

”Nakkilan kunnan yleiskaavassa sekä taajamaosayleiskaavassa alueella sijaitseva Pakkalankallio (kuva 10) on merkitty arvokkaaksi harjaluueksi tai muuksi geologiseksi muodostumaksi (ge). Kaavamerkinnästä todetaan näin: ”Maa-ainesten otto ja muu maanpinnan muuttaminen, joka vaarantaa alueen luonnonarvojen ja/tai maisema-arvojen säilymisen on alueella kielletty. Merkinnällä on osoitettu Kallionaronkallion maakunnallisesti merkittävä kallioalue ja Anolan geologinen muodostuma, sekä paikallisesti merkittävät Aarikankallion ja Pakkalankallion maisemallisesti ja geologisesti arvokkaat kallioalueet.”

Nakkilan Pakkalan Aurinkovoimahankkeen luontotyyppiselvitys, 2025

Nakkilan taajamaosayleiskaavassa hankealue sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella alueella, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MA). Kaavamääräyksen mukaan:

”Alueella on maa-aineisten ottaminen kielletty luonnonympäristön arvojen ja maisema-arvojen takia. Alueella on merkittäviä kallioalueita, maisemallista arvoa Lestijärven kulttuurimaisemaa rajaavana selänteellä ja alue on virkistyskäytön kannalta merkittävä. Alueen virkistyskäyttöä tulisi kehittää kokonaisuutena Ulvilan Massin ulkoilualueen kanssa. Yleiskaavassa on osoitettu myös paikallisesti merkittävät ympäristöt (Selkätien ympäristön retkeily- ja ulkoilualueet sekä Uudenlevon-Protson lettosuo ja lehto), jotka on yleiskaavan maisemaselvityksessä luokiteltu paikallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi.”

Nakkilan Pakkalan Aurinkovoimahankkeen maisemaselvitys, Envineer 2025

”Metsäalueella, hankealueesta n. 300 m kaakkoon alkaa Nakkilan taajamaosayleiskaavassa osoitettu paikallisesti merkittävä ympäristö Selkätien ympäristön retkeily- ja ulkoilualueet, joka jatkuu noin 5 km etäisyydelle hankealueesta. Kaavamääräyksen mukaan: ”Alueen rakentaminen tulee sopeuttaa maisemallisiin ja kulttuurihistoriallisiin arvoihin; yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota rakennuskannan sijoitteluun ja rakentamistapaan.” Alueen keskellä on lisäksi avokas harjaluue tai geologinen muodostuma (ge), paikallisesti merkittävä Aarikankallion maisemallisesti ja geologisesti arvokas kallioalue. Hankealueesta n. 550 m koilliseen on pieni erillinen paikallisesti merkittävä ympäristö, Uudenlevon-Protson lettosuo ja lehto.”

Nakkilan Pakkalan aurinkovoimahankkeen maisemaselvitys, Envineer, 28.7.2025

Huoli maiseman muuttumisesta ja heijastevaikutuksista

(liite 4. Havainnekuva sekä kiinteistöltä Ruhade, Karintila Rn:o 4:100 31.12.2025 otetut kuvat hankealueen suuntaan)

Näkemäalueanalyysin mukaan suunnittelualue jää pääosin metsän peittoon ja muodostuu ainoastaan kapeita näkemäsektoreita alueelle.

Havainnekuvasa nähtävissä tiheä puusto lähimmän kiinteistön ja suunnittelualueen välillä, jota tällä hetkellä ei ole .

Suunnittelualueen itärajalla ei havainnekuvasa lainkaan puustoa.

https://www.asemakaava.fi/wp-content/uploads/2025/12/Selostus_Liite_14_Havainne kuvat.pdf

https://www.asemakaava.fi/wp-content/uploads/2025/12/Selostus_Liite_9_Maisemaselvitys.pdf

Jos puita istutetaan ajatellen näkösuojan muodostumista, niin näkösuojaksi kasvatettu puustoinen suojavyöhyke ei edes ehdi kunnolla kasvamaan, kun voimalan käyttöä arvioidaan olevan 20 - 30 vuotta (jopa 40 vuotta)

Siten maisemavaikutus lähimpiin kiinteistöihin on voimakas.

Myös heijastusselvityksestä ilmenee, että puusto estää heijastusvaikutusten syntymisen, vaikka todellisuudessa lähimpien kiinteistöjen ja suunnittelualueen välillä puiden määrä on vähäistä, eikä estä heijastumista.

Nakkilan Pakkalan aurinkovoimahankkeen heijastusselvitys , Envineer, 2025

Arvioitu, että suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä luonne muuttuu niin, että alueen käyttö ja kokemus muuttuu osittain.

Tämä on väärä arvio, oikeampi arvio on, että alueen luonne muuttuu täysin.

Täysin äänetön ei ole aurinkovoimalaan ja sijoitettuna rinteeseen kuivatetun järven laidalle, joka toimii ikäänkuin kaikukoppana, äänet kantautuvat pitkiäkin matkoja muuttaen lähiseudun äänimaiseman täysin.

Nyt virkistyskäytössä olevalla alueella, joka on laajempi kuin Massinmäen ulkoilualue ja käyttöä runsaasti myös yksityisomisteisilla alueilla. Alueella liikkuu paljon ulkoilijoita, pyöräilijöitä, ratsukoita, nuorisoa vapaa-ajan viettämisessä ja alueella on runsaasti sienestys- sekä marjastuspaikkoja. Nämä virkistysalueet ja arvokas maisema menetetään suurelta osin kapealla viherkäytävällä, jos kaavoitus muutetaan ja rakennetaan suunnitellulle paikalle aurinkovoimala. Ulkoilureitistöä ohjataan pohjoisemmaksi, läheltä linkkimastoa, mutta yksi reitti ei korvaa metsän runsasta polustoa, jota kulkee niin ihmiset kuin eläimet.

Huoli hulevesien hallinnasta

Hulevesiselvityksestä tulee ilmi, että suurin osa hulevesistä valuu etelän suuntaan ja kerääntyvät Anttilan, Kuusiston ja Uusitalon pelto-ojiin.

Vuosikymmenien asumiskokemuksen perusteella hulevesien valuminen jyrkkä rinteisyyden vuoksi on voimakasta lähimmän kiinteistön (Ruhade, Karintila Rn:o

4:100) kohdalla ja toteutuessaan uuden kaavoituksen osalta, puuston puuttuminen lisää tätä painetta.

Mikäli uusi kaavoitus toteutuu, vaadimme merkittäviä hulevesien hallintaratkaisuja toimijoiden osalta.

Kiinteistöllä Ruhade, Karintila Rn:o 4:100 sijaitsee myös toiminnassa oleva porakaivo, jonka toiminta ympäristön muuttuessa huolettaa asukkaita. Vaadimme ottamaan tämän huomioon selvityksissä ja korvaamaan mikäli kaivontoiminnassa muutoksia aurinkovoimalan rakentamisen seurauksena.

Miten turvataan, ettei paneelien sulana pitämiseen tarkoitettut kemikaalit päädy hulevesien mukana eteenpäin vesistöön tai vaikuta juomavesikaivon veden laatuun?

Huoli terveellisestä ja turvallisesta ympäristöstä

Rakennusvaiheesta aiheutuva haittojen huomioonottaminen luonnonsuojelualueelle sekä lähimmille kiinteistölle ja sen asukkaille, miten näitä ehkäistään ja miten korvataan aiheutuneet vahingot ?

Aurinkovoimalan toiminta-aikana luvataan, ettei haittoja synny, mutta onko tutkittua tietoa miten n. 100m päähän asuinrakennuksesta sijoitetut sähkövoimalat vaikuttavat ihmisten ja eläinten terveyteen?

Miten tämä on suunnitelmassa otettu huomioon ja onko varauduttu korvaamaan toiminnasta aiheutuvat haittavaikutukset ?

”Arvioinnissa otettava huomioon mm. voimajohdosta aiheutuvat koronamelu ja sähkö- ja magneettikenttien mahdollisiin terveysvaikutuksiin liittyvät huolet” (Fingrid 2023)

Mikä on lainmukainen suojavyöhyke kiinteistöön/ asuinrakennuksiin tämän kokoluokan aurinkovoimalalla? Toteutuuko tämä suunnitelmassa?

Mikäli suunnittelualue saatetaan käyttöön, niin lähimmän kiinteistön asukkaina vaadimme leveämpää suojavyöhykettä kiinteistön ja aurinkovoimala-alueen välille kuin nykyisessä suunnitelmassa. Sekä vaadimme kattavaa ja nopeasti toteuvaa maisemointia, joka vähentää heijastumaa, äänihaittaa sekä näkymää.

Taloudelliset vaikutukset

Positiiviset vaikutukset ulottuvat maat vuokranneisiin omistajiin, kuntaan sekä toimijoihin hankkeessa, mutta lähialueen asukkaiden taloudelliset vaikutukset ovat

negatiivisia, kiinteistöjen arvon laskiessa teollisuusalueen myötä.

Mikäli suunnittelualue saatetaan käyttöön toivomme itä-länsisuuntaisen tien (Selkätie/Metsästäjäntie) poistettavan suunnitelmissa aidatulta alueelta ja käytön jatkumista osana ulkoilureitistöä sekä tärkeänä kulkuväylänä Haistilantie-Lattomeri välillä.

Mikäli suunniteltu kaavamuutos tulee voimaan ja voimalahanke toteutuu, tulee asiassa huomioida ja korvata kiinteistöjen arvonalasku lähimpien kiinteistöjen osalta ja ottamaan huomioon ja korvaamaan myös rakennustöiden aikaiset haitat ja menetetty arvokas elinympäristö.

Lähteet:

<https://www.asemakaava.fi/projektit/nakkila/>

NAKKILAN PAKKALAN AURINKOVOIMAHANKKEEN LUONTOTYYPPISELVITYS
Skarta Energy Oy Laatinut: Julia Lineri / Ympäristöasiantuntija (Insinööri, AMK) Tarkastanut:
Eveliina Riiheläinen / Ympäristöpäällikkö (FM, Ympäristötieteet) 29.8.2025

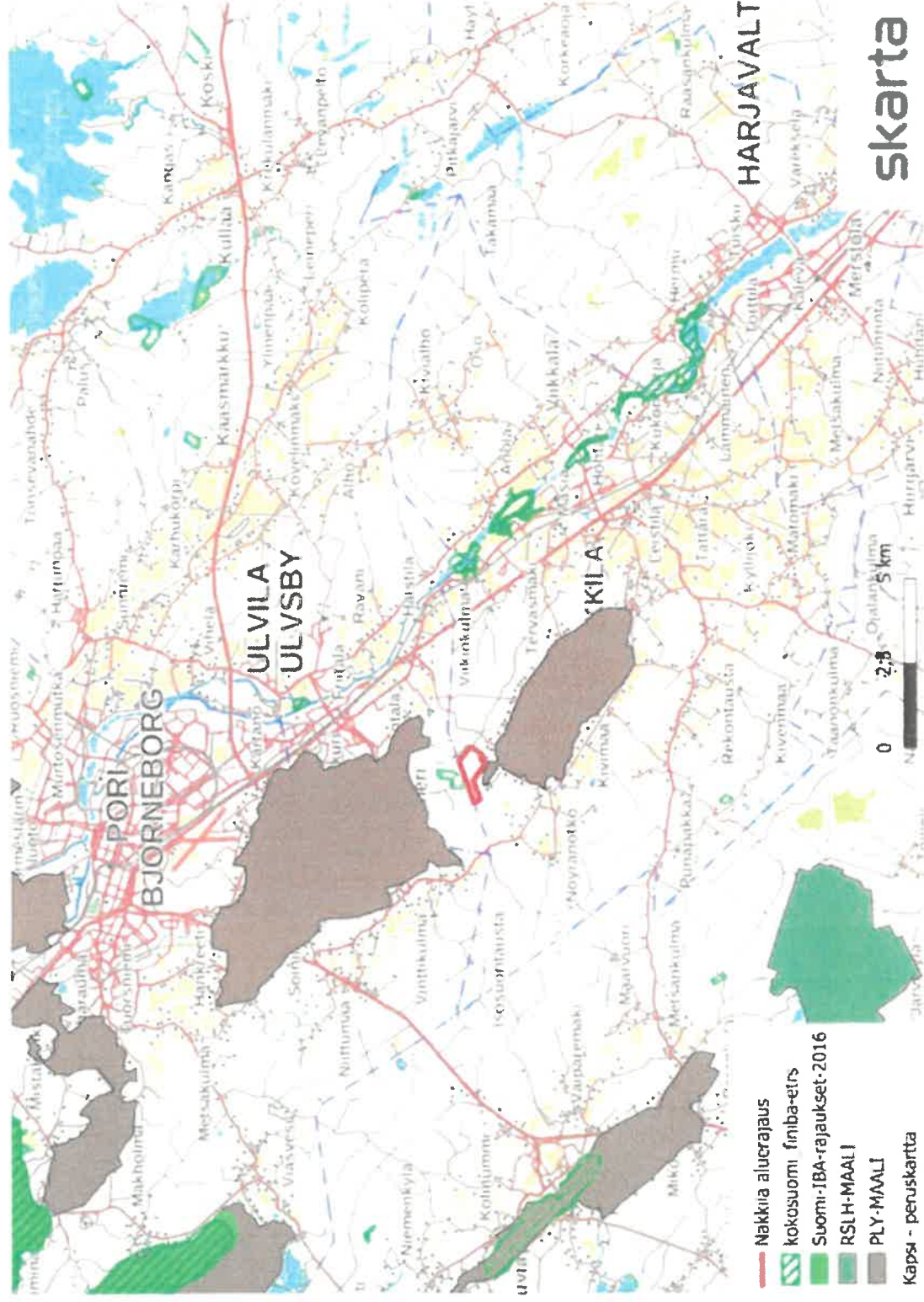
SKARTA ENERGY PAKKALA OY, Nakkilan Pakkalan aurinkovoimahankkeen maisemaselvitys ,
Envineer , 28.7.2025

SKARTA ENERGY PAKKALA OY,
Nakkilan Pakkalan aurinkovoimahankkeen heijastusselvitys , Envineer, 2025

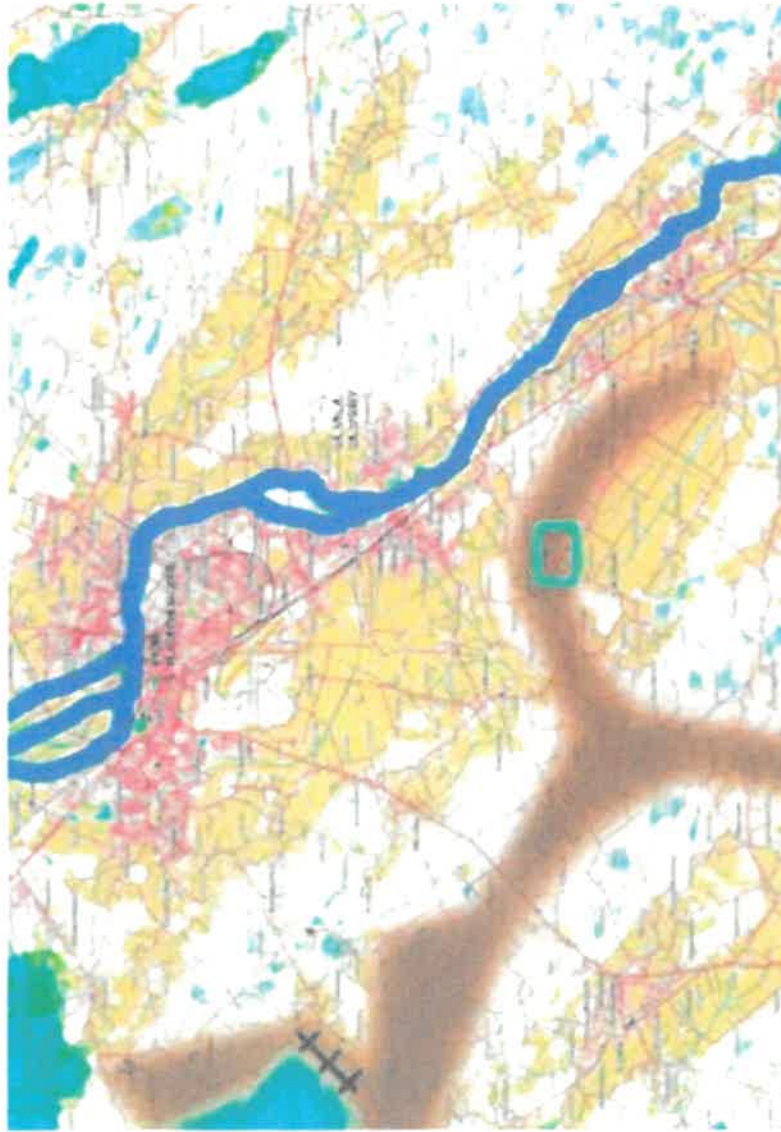
https://www.asemakaava.fi/wp-content/uploads/2025/12/Selostus_Liite_14_Havainnekuvat.pdf

<https://www.birdlife.fi/suojelu/oma-ymparistomme/aurinkovoimala-alueet-ja-linnut/>

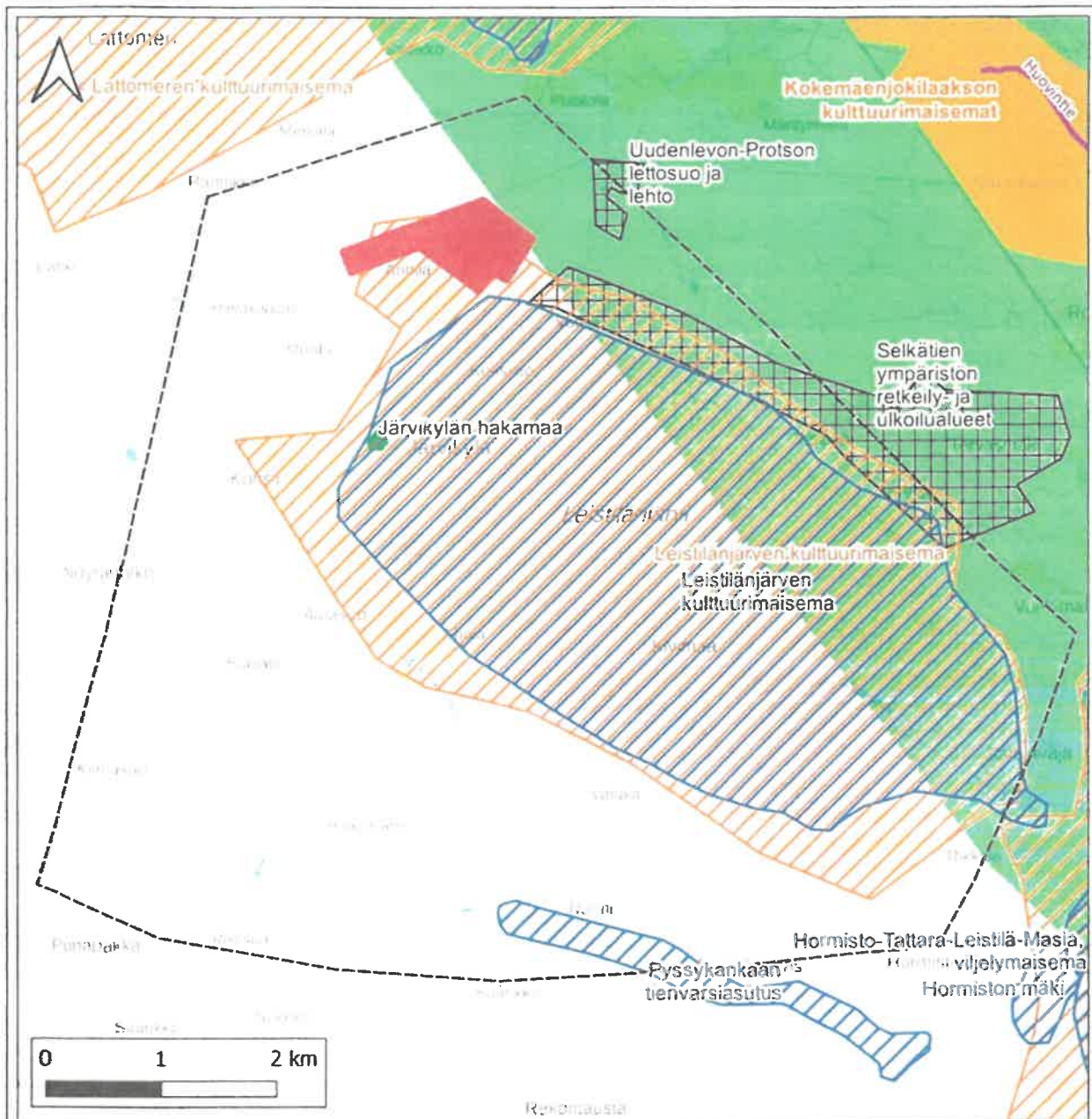
29.8.2025

Kuva 3. Hankealueen läheisyydessä sijaitsevat merkittävät lintualueet. Kaksi MAALI-alueita hankealueen etelä- ja pohjoispuolella.

Kuva 23. Viherrakenneyhteys. Nakkilan hankealue on korostettu kuvassa vihreällä ääriiviällä.

Selite

- Hankealue
- Selvitysalue
- Kokemaenjokilaakson kulttuurimaisemavyöhyke (maakuntakaava)
- Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (VAMA 2021)
- Maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (maakuntakaava)
- Paikallisesti arvokas maisema-alue (yleiskaava)

- Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY)
- Maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (maakuntakaava)
- Maisemallisesti ja geologisesti arvokkaat kallioalueet (yleiskaava)
- Maakunnallisesti arvokas perinnebiotooppi

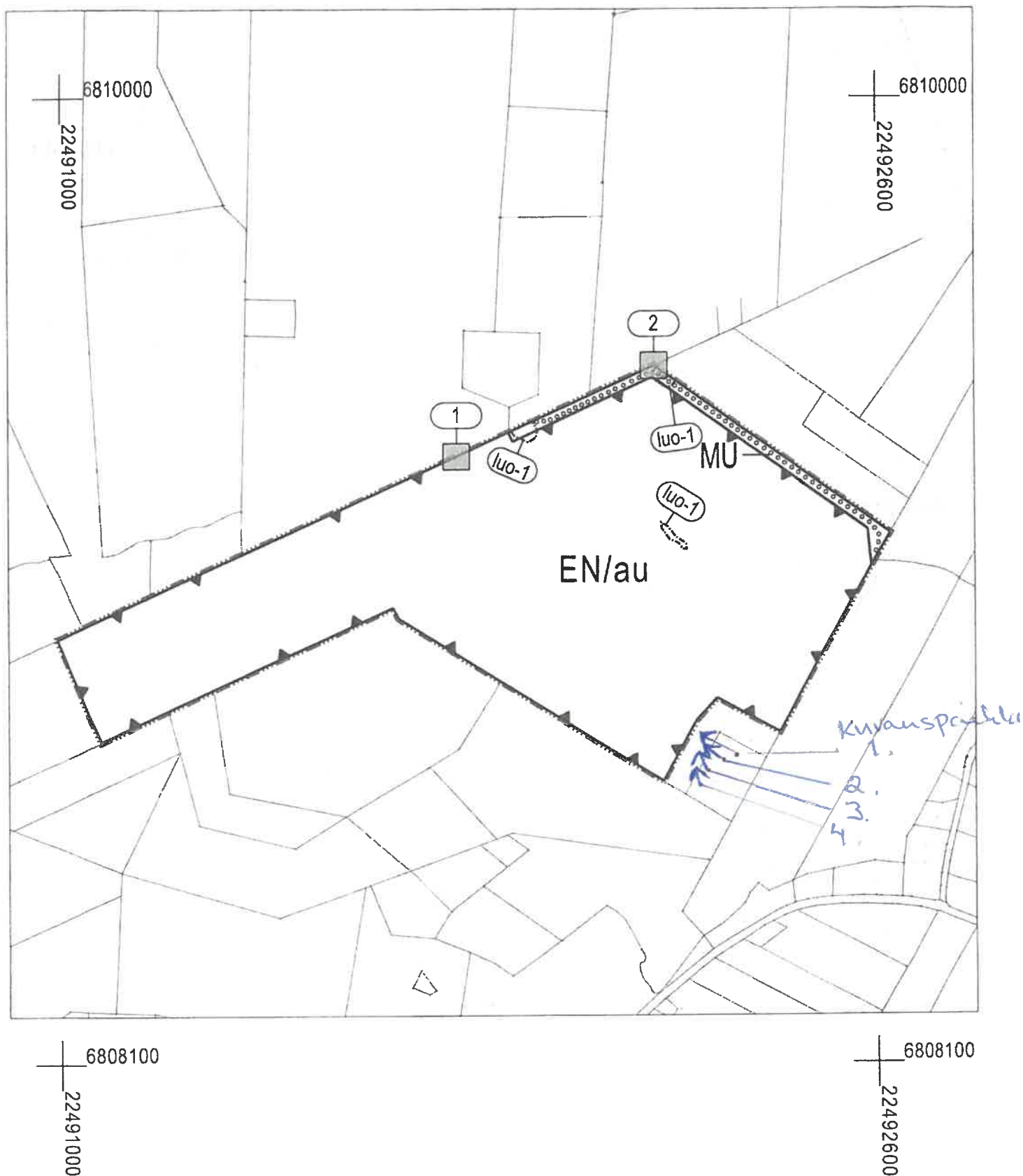

© MML Taustakartta 2025
 © Museovirasto RKY, muinaisjäännösrekisterin ja rakennusperintörekisterin 2025
 © Metsähallitus, perinnebiotooppien inventointitiedot 2025
 © Satakuntaliitto, maakuntakaavayhdistelmä 2025
 © Nakkilan kunta, taajamaosayleiskaava 2015
 © SYKE VAMA 2021
 Laatiija: PSA / Envineer Oy
 4.7.2025

Kuva 8. Maiseman ja kulttuuriympäristön arvokohteet hankkeen lähiympäristössä.

Drone Kiinteäasenteiset voimalat, aita ja muuntajat kinovastaavuus 50 mm

Kuvauspaikat kiinteistöä Rauhale,
Karintila Rn:o 4:100

Kuvauspaikka 1. Näkymä suunnittelualueelle Kiinteistön Ruhade, Karintila Rn:o 4:100 pohjoisosasta

Kuvauspaikka 2. Näkymä suunnittelualueelle Kiinteistön Ruhade, Karintila Rn:o 4:100 pohjoisosasta

Kuvauspaikka 3. Näkymä suunnittelualueelle Kiinteistön Ruhade, Karintila Rn:o 4:100 keskikohdalta

Kuvauspaikka 4. Näkymä suunnittelualueelle Kiinteistön Ruhade, Karintila Rn:o 4:100 eteläosasta